

GESCHIEDENIS
EN GENEALOGIE

VAN HET GESLACHT

VAN SON

EERTIJD GEHEETEN VAN BROECHOVEN

DOOR

H. J. A. VAN SON

DEEL VII

DE TAKKEN TE 'S-GRAVENHAGE
(18e en eerste helft 19e eeuw.)

230000 0893 2280

339
C
27

GESCHIEDENIS
EN GENEALOGIE

VAN HET GESLACHT

VAN SON

EERTIJD GEHEETEN VAN BROECHOVEN

DOOR

H. J. A. VAN SON

DEEL VII

DE TAKKEN TE 'S-GRAVENHAGE
(18e en eerste helft 19e eeuw.)

230000 0893 2280

339
C
27

INLEIDING

Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON en HUGO VAN SON, de jongere zoons van MATHIJS SIMONS VAN SON, schepen en burgemeester van Geertruidenberg en schout van Raamsdonk, vestigden zich in het begin der 18e eeuw te 's-Gravenhage. Beiden trouwden met een dochter van den Haagschen procureur MATTHEUS STIPEL en behoorden met hunne nakomelingen tot de kringen van advocaten, notarissen en procureurs te 's-Gravenhage.

De tak van HUGO VAN SON stierf uit na twee generaties. Die van Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON wordt voortgezet door zijn beide achterkleinzons, de gebroeders Mr. MATTHIJS HENDRIK VAN SON, betaalmeeester, en HENDRIK STEPHANUS VAN SON, resident in Ned.-Indië.

Alle genealogische gegevens zijn ontleend aan de doop-, ondertrouw-, begraaf- en burgerlijke stand registers. De betreffende acten zijn niet meer als bewijsstukken in de tekst opgenomen, zooals in vorige deelen is geschied.

1950.

H. J. A. VAN SON.

van het in dit deel behandelde geslacht.

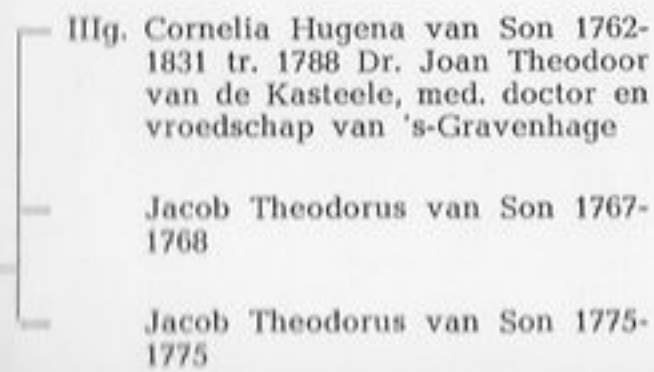
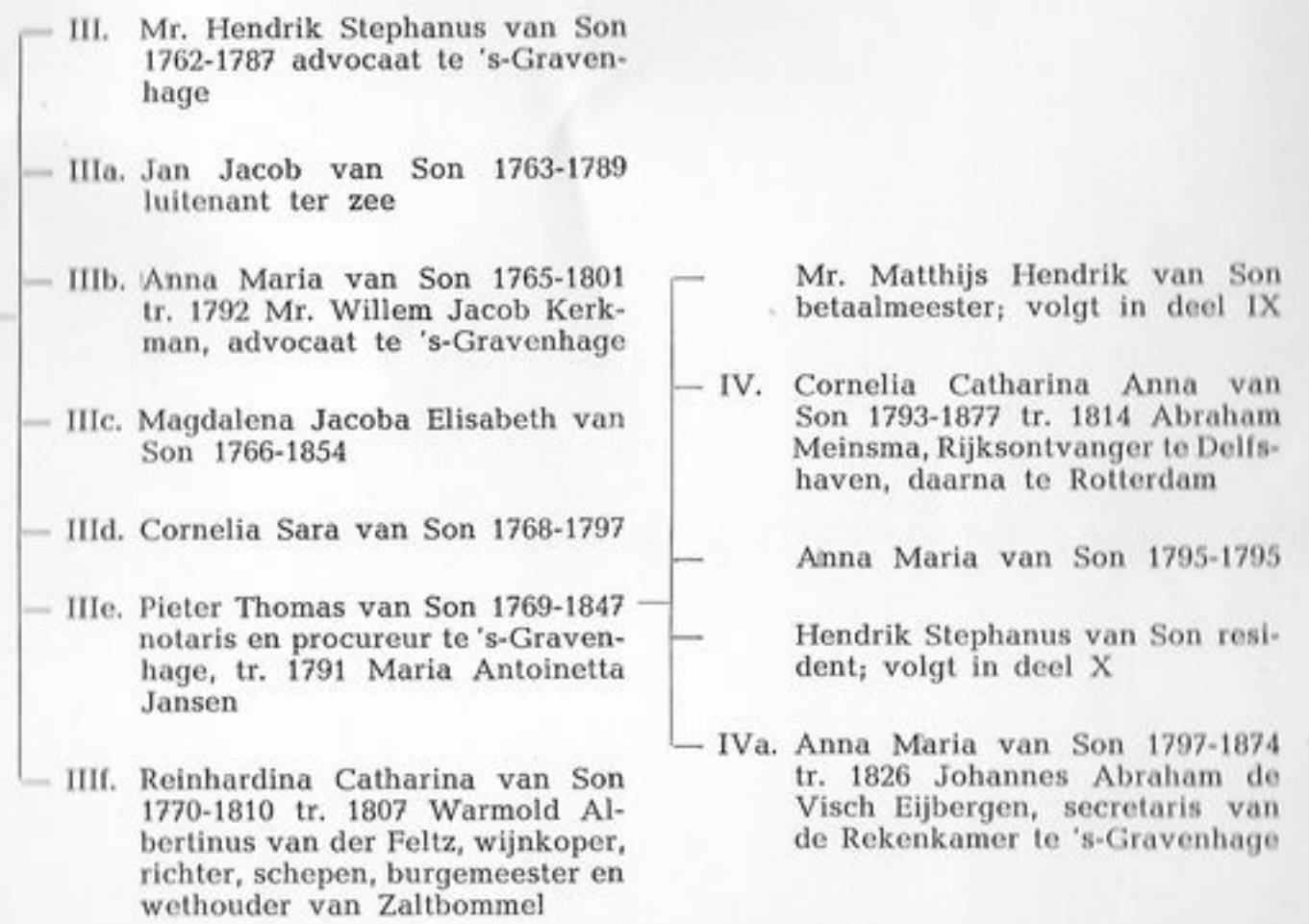
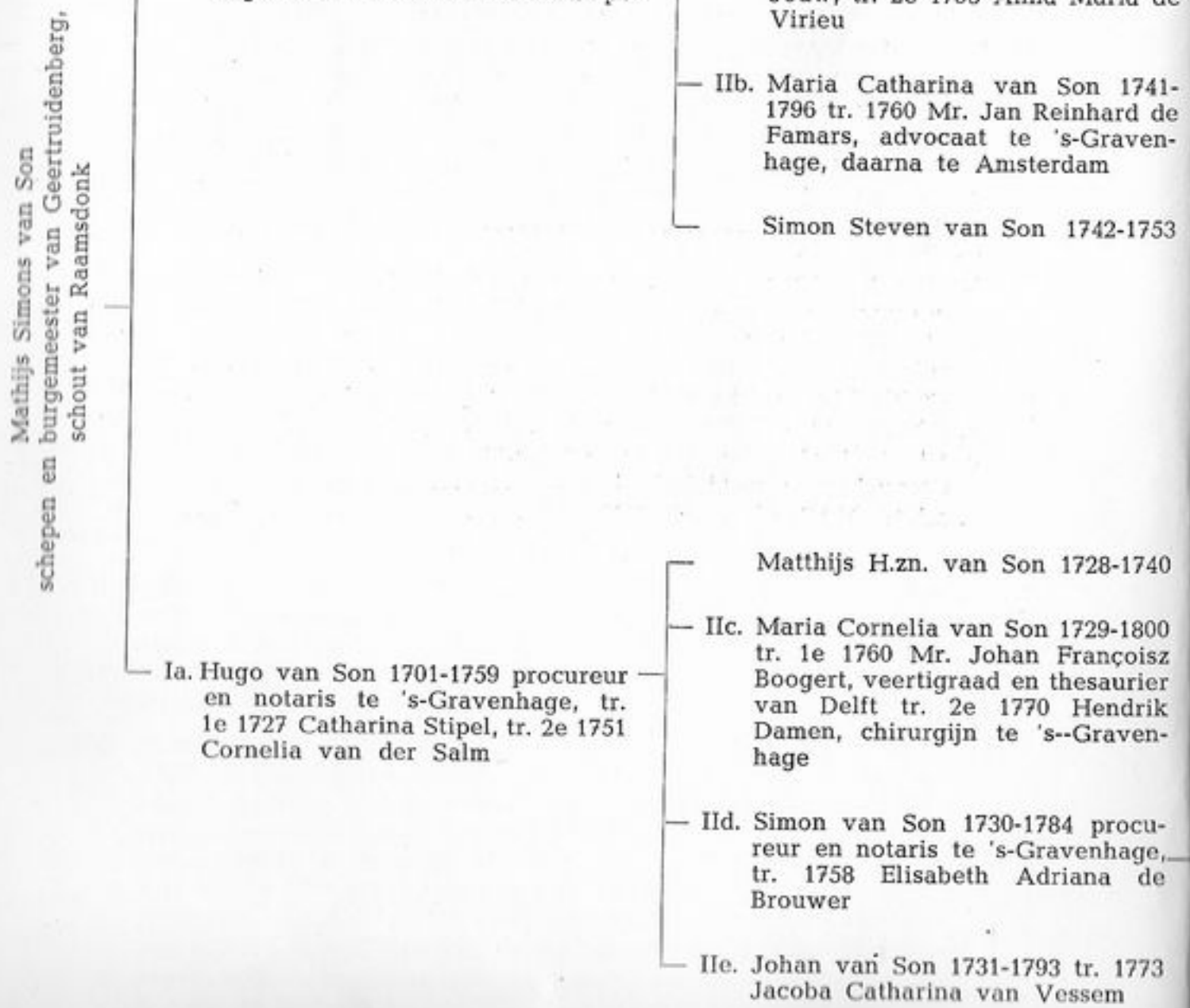
Behandeld
in Deel:

- I. GERARDUS VAN BROECHOVEN, in 1340 en 1342 vermeld als eigenaar van cijnsplichtige goederen te Tilburg, overleden 1346. I
- II. HENRICUS VAN BROECHOVEN, verkreeg in 1369 een hoeve te Tilburg in Oerle en in 1402 een hoeve geheeten „het goed te Aesvoort” te Hilvarenbeek, overleden tusschen 1405 en 1410, tr. vermoedelijk vóór 1369 KATHARINA, dochter van JOHANNES VAN ZONNE I
Uit dit huwelijk :
1. GERARDUS VAN BROECHOVEN, verkreeg in 1410 het goed te Aesvoort en in 1411 de hoeve in Oerle I
2. JAN VAN ZON, volgt III.
- III. JAN VAN ZON, geboren ± 1370, bezat verschillende landerijen te Tilburg en een huis aan den Heuvel aldaar, overleden tusschen 1453 en 1456, tr. vóór 1399 ELISABETH, dochter van JACOBUS, zoon van WOUTER, geheeten GROOTWOUTER II
- IV. JACOB VAN ZON, geb. ± 1400, eigenaar van landerijen te Tilburg, overl. tusschen 1467 en 1473, tr. ENGELBERTE, dochter van AERT MEEUS JONGHELINX en ALEYT, met wie hij in 1445 wordt vermeld II
- V. JAN VAN SON, geb. ± 1430, bezat een stede en landerijen te Tilburg in de Hasselt, overl. 1504, tr. 1e MARIA, dochter van JAN CRILLAERT, overl. tusschen 1486 en 1489, tr. 2e ELISABETH.... II
Uit het 1e huwelijk :
1. JAN VAN SON, waaruit de *oudere linie* ..... II, III
2. SYMON VAN SON, waaruit de *jongere linie*, volgt VI.
- VI. SYMON VAN SON, geb. ± 1462, bezat drie huizen te Tilburg in Corvel en land te Tilburg, overl. tusschen 1543 en 1550, tr. JENNEKE, dochter van CLAEUS PETER GHYBEN, overl. tusschen 1521 en 1531 II
- VII. WILBOERT VAN SON, geb. ± 1510, vestigde zich te Dongen, waar hij een stede in de Leechstraete en landerijen bezat, overl. tusschen Juni 1577 en Maart 1578, tr. ADRIAENKEN, dochter van RIJCK ADRIAENSZ, met wie hij in 1549 en 1569 te Dongen wordt vermeld IV
- VIII. SYMON VAN SON, geb. te Dongen 1554, schepen van Dongen 1588—1596, heiligegeestmeester 1603 en 1604, eigenaar van landerijen te Dongen, 's Gravenmoer, Oosterhout en Diessen bij Hilvarenbeek, bewoonde in 1e huwelijk een stede aan de Leechstraete te Dongen en in 2e huwelijk een stede aan de Breedestraat, overl. 1604, tr. 1e CORNELIA, dochter van CORNELIS BREBERS, overl. ± 1588, tr. 2e GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE, dochter van MATHIJS ANTHONISZ. en CATELIJNE PETER JANSEN dr., overl. 1604 IV
Uit het 2e huwelijk :
1. PEETER VAN SON, schepen van Dongen, uit wien de R.K. tak te Dongen IV
2. MATHIJS VAN SON, volgt IX.

- IX. MATHIJS VAN SON, geb. te Dongen ± 1600, vestigde zich te Geertruidenberg, brouwer in de Posthoorn, schepen en burgemeester van Geertruidenberg, overl. aldaar 10 Augustus 1677, tr. aldaar 25 Januari 1626 CHRISTINA DE WAERSEGGERE, weduwe van ABRAHAM COSTER, geb. te Hemert 10 Mei 1602, overl. te Geertruidenberg 31 Augustus 1670, dochter van JAN AUGUSTIJNS en COMMERKE JANSdr. V
Uit dit huwelijk :
1. SIMON VAN SON, volgt X.
2. AUGUSTINUS VAN SON, brouwer in de Posthoorn, schepen en burgemeester van Geertruidenberg V
Zijn zoon Mr. MATTHIJS VAN SON sticht de Amsterdamsche takken VIII
- X. SIMON VAN SON, geb. te Geertruidenberg 24 Maart 1634, brouwer in de drie Leliën aldaar, overl. te Geertruidenberg 26 December 1668, tr. aldaar 16 November 1664 SARA VAN NES, geb. te Geertruidenberg 5 November 1637, overl. te Raamsdonk 8 Augustus 1718, dochter van PIETER JANSZ. en CORNELIA BELLAERT V
- XI. MATTHIJS VAN SON, geb. te Geertruidenberg 5 November 1665, brouwer in de drie Leliën aldaar, schout van Raamsdonk 1694-1704, schepen en burgemeester van Geertruidenberg, overl. aldaar 15 September 1704, tr. Delft 17 October 1690 ELISABETH MAR-CHAND, geb. te Leiden 15 Maart 1668, overl. te Geertruidenberg 27 Januari 1734, dochter van Mr. STEPHANUS en GEERTRUID VERBURGH V
Uit dit huwelijk :
1. SIMON VAN SON, heer en schout van Raamsdonk, uit wien in vrouwelijke lijn het geslacht DE JONGH VAN SON VI
2. Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON, die in het hierna volgend Genealogisch overzicht is vermeld onder I VII
3. CORNELIA MARIA VAN SON, vrouwe van de Creeke V
4. ANNA ELISABETH VAN SON V
5. HUGO VAN SON, die in het hierna volgend Genealogisch overzicht is vermeld onder Ia VII
6. SARA MARINA VAN SON V

GENEALOGISCH

OVERZICHT

TAK VAN Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON

zoon van MATHIJS en ELISABETH MARCHAND;
geboren 25 Juli 1693, gedoopt te Geertruidenberg 30 Juli 1693, overleden te 's-Gravenhage 15 Mei 1768, begraven aldaar Groote of St. Jacobskerk 20 Mei 1768; ondertrouwd te 's-Gravenhage 16 October 1735, trouwt aldaar in de Hoog-Duitsch Gereformeerde kerk 31 October 1735 ANNA MARIA STIPEL, dochter van MATTHEUS, Procureur te 's-Gravenhage, en MARIA COBMOYER; geboren 18 Januari 1710, gedoopt te 's-Gravenhage, Groote kerk 19 Januari 1710, overleden te Katwijk a/d Rijn, begraven te 's-Gravenhage St. Jacobskerk 3 Maart 1781. Uit dit huwelijk:

1. ELISABETH, geboren 14 Februari 1738, volgt II.
2. MATTHIJS HENDRIK, geboren 30 Juni 1740, volgt IIa.
3. MARIA CATHARINA, geboren 24 Augustus 1741, volgt IIb.
4. SIMON STEEVEN, geboren 22 December 1742, gedoopt te 's-Gravenhage Engelsche kerk 25 December 1742, overleden te Breda 5 Augustus 1753, (vermoedelijk logeerde hij toen bij zijn neef Leonard de Jongh van Hedikhuizen) begraven aldaar in de Groote kerk 7 Augustus 1753.

Mr. H. S. VAN SON werd 15 Augustus 1712 ingeschreven als student in de Rechten aan de Hooge School te Leiden. Hij promoveerde aldaar 29 October 1716, werd 13 Januari 1717 geadmitteerd als advocaat voor het Hof van Holland, (1) en in September 1718 voor de Hooge Raad (2). Als advocaat bleef hij tot aan zijn dood te 's-Gravenhage gevestigd.

Hij woonde aldaar in 1725 in de Venestraat bij JOHANNES DEEL, van 1726 tot 1729 op de hoek van de Plaats bij den boekverkooper BERKOSKE, in 1731 in de Spuistraat. Na zijn huwelijk vestigde hij zich eerst in de Vlamingsstraat en sinds 1743 op de Paviljoensgracht (3).

Hier had hij een huis gekocht in November 1742, dat in de koopacte wordt genoemd „een schoon groot hegt sterk dubbeld Huis en Erff, voorsien van ruime behange vertrekken en alle verdere commoditeyten, met een spatieuze thuin, mitsgaders stallinge voor vijff paerden, en twee koetshuizen, staende ende geleegen agter den anderen aen de Oostzijde van de Paviljoensgragt of Burgwal alhier in den Hage, van agteren uitkomende door een ruime gang of poort in de Wagestraat, alsmede in de nieuwe Molstraat“. De koopprijs bedroeg f 12075 en 603 gulden 15 stuivers voor rantsoenpenningen. Bovendien werd f 1000,— betaald voor het overnemen van „alle de respectieve kamerbehangsels mitsgaders de vaste spiegels, schilderijen en plaeten in de schoorsteenen“. Het huis was het laatst bewoond geweest door CORNELIA JOSINA BRASSER, die er in Juii 1742 was overleden. Daarom moest de koper „permitteren, dat het Rouwwapen voor de gemelde Huizinge althans hangende, aldaer sal blijven hangen tot de helft van de maand September 1743“. Het onderhoud van de genoemde gangen of poorten kwam, zooals van ouds gebruikelijk was geweest, voor rekening van den koper met de andere bureu (4). Tegen den muur van den tuin bevond zich in de gang naar de Nieuwe Molstraat een groote gemetselde zinkput, die bij zware aanhoudende regenvlagen of bij ophooping van veel sneeuw, het water niet kon verzwellen, waardoor de achterwoning van van Son's huis „wel aldermeest wierde geincommodeert“. Daarom liet hij „uit zijne vrije liberteyt ende sonder eenige verpligtinge“ voor de andere bureu in 1746 in den hoek bij zijn achtergevel en door den muur van zijn tuin een opening maken, waardoor het water,

(1) Hof van Holland No. 5943; Register van Advocaten etc.

De origineele admissiebrief op perkament, aanwezig in Familiearchief.

(2) Register van eedsafleggingen van advocaten ect. voor de Hooge Raad.

(3) Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

(4) Notaris A. Cortebrant te 's-Gravenhage, acte 10 November 1742; Transportregister van 's-Gravenhage, acte 1 Februari 1743.

mede door een nieuwgemaakt riool, langs zijn achtergevel, zich in een ander riool op zijn erf kon ontlasten (5).

Na het overlijden van Mr. H. S. VAN SON werd het huis door zijn erfgenamen verkocht voor f 15540,— (6) (7).

Op voorstel van zijn broeder SIMON VAN SON, Heer van Raamsdonk, werd Mr. H. S. VAN SON 1 Mei 1724 door schout en schepenen van Raamsdonk aangesteld tot advocaat van Raamsdonk op een jaarlijksch tractement van 10 ducaton (8).

Hij was diaken van de Engelsche kerk in den Haag in 1736 en 1740 en ouderling van die kerk in 1743 (9).

Mr. H. S. van Son was schrijver van: „Groote heildag der Christenheit“ uitgegeven in 1733, 8°, waarop in 1759 en 1762 twee vervolgen verschenen (10). Het boek is afgebeeld op het portret van ANNA MARIA STIPEL. Het tweede vervolg was aanwezig in de bibliotheek van zijn schoonzuster CORNELIA VAN DER SALM, weduwe van HUGO VAN SON (11).

Reeds als student schreef hij: „Carmen Egkoomiestikon honori clarissimi, ornatissimique Viri Juvenis, D. Jani de Witt, Jani F. Jani et Corn. N. quum Post habitam summa cum laude Disputationem Doctorali in U. J. laurea in alma studiorum Universitate Lugdunensi insignitus. XI. a Kal. Novembris Anno MDCCXIV“ (12).

Hij was zijn broeder SIMON VAN SON behulpzaam bij diens genealogische onderzoekingen, zooals blijkt uit enkele aantekeningen, bestemd voor de uitwerking van de genealogie VAN MELISDIJK in vrouwelijke lijnen. Op een dezer papieren schreef A. MOUCHON uit Delft 13 Augustus 1732: „De delineatie van de Branche VAN HOGENDORP door den Advt VAN SON opgegeven, met het supplement is dit papier behelsende; de hr. VAN RIEBEEK heeft voor sijn gebruik eenigen tijd versogt hetgeen den Advt VAN SON mijn ter hand gesteld heeft. En de hr. VAN GROENWEGEN word versogt dit ter eerster occasie sijn adres te geeven“. Mr. H. S. VAN SON bezat verschillende door SIMON VAN SON gemaakte copieën van de door dezen samengestelde genealogieën. Over de familie van zijn vrouw schreef hij zelf: „Afkomelingen van JAN STIPEL, obiit 27 Jan. 1583“ en was in het bezit van een hs. genealogie RAVENS op 2 vel folio, waarvan een vel is verloren gegaan en een hs. genealogie VAN GROENESTELJN, beide in vrouwelijke lijn uitgewerkt tot de familie STIPEL (13).

In 1748 waren Mr. H. S. VAN SON en DANIEL JACOB ELSEVIER executeurs van de nalatenschap van wijlen CLARA ELSEVIER weduwe van NICOLAAS GAAL; VAN SON en zijn broeders en zusters erfden elk ongeveer f 2800,— uit dezen boedel (14).

In haar testament van 21 Mei 1764 legateerde CORNELIA VAN DER SALM, weduwe van HUGO VAN SON, aan Mr. H. S. VAN SON en zijn huisvrouw een

(5) Notaris J. Wijnants te 's-Gravenhage, acte 7 Juni 1753.

(6) De juiste ligging van het huis is vast te stellen door middel van de belendingen in de transportregisters, van de registers op het straatgeld en de kadastrale kaart. De tegenwoordige gevel is in 19e eeuwse stijl. Het huis is thans genummerd 24.

(7) Transportregister van 's-Gravenhage, acte 18 Januari 1769; Notaris J. Heynsius te 's-Gravenhage, acte 9 Augustus 1771.

(8) Register van Resolutien en notulen van Raamsdonk 1717-1731, fol. 65. In het familie-archief is aanwezig een eigenhandig schrijven van Mr. H. S. van Son als Dorpsadvocaat van Raamsdonk, aan den secretaris van Raamsdonk, dd. 2 December 1754, betreffende beleggingen voor de Heilige geest armen.

(9) Bibliotheek Gemeente-archief den Haag; Achronological Roll of the Rev. Ministers, Elders and Deacons of the English Church at the Hague.

(10) Kon. Bibliotheek, den Haag; Naamlijst van de bekendste en meest in gebruik zijnde Nederduitsche boeken, door R. Arrenberg, 1773.

(11) Notaris J. Bisselick te 's-Gravenhage, acte 28 April 1773.

(12) Bibliotheek Gemeente-archief den Haag.

(13) Deze genealogieën zijn aanwezig in het familie-archief.

(14) Notaris J. Wijnants te 's-Gravenhage, acten 25 Juli en 22 Aug. 1748.

som van f 5000,—. ANNA MARIA STIPEL gaf vinding dit bedrag op 1 Sept. 1773 ⁽¹⁴⁾. Door zijn huwelijk was Mr. H. S. VAN SON in 't bezit gekomen van „zeekere Comptoir-Almanach van den Jare 1612, zijnde doorschoten met wit papier, en Gebonden in een quarto Franschen Bandt, vergult op snee, waar inne onder anderen bij eene lange reex van Jaren successivelijk zijn aangeteekent de Geboortens en sterfdagen van veelen der Afkomelingen van wijlen Jan Stipel, Otto Stipel, en vervolgens“. Aldus wordt deze Comptoir-Almanach ⁽¹⁵⁾ beschreven door J. DE KEMPENAER, Griffier in den Raade en Leenhove van Brabant en Landen van Overmaze, in een door hem op 2 Juli 1746 onderteekend „Bewijs van Geboortens“ van de vier kinderen van Mr. H. S. VAN SON en A. M. STIPEL. Dit bewijs ⁽¹⁶⁾ is een afschrift van de aantekeningen over die geboorten, welke in die almanak waren geschreven „door de aan mij kennelijke handt van den voorn. Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON, wiens aldaar gemelde kinderen mij ook alle bekend zijn, zo als mij ook specialijk bekendt is de geboorte van zijn eerste kindt, genaamt Elisabeth, ten tijde als hier boven vermeldt, doordien ik met zekerheid weete dat mijne eigen huisvrouw maar twee of drie dagen na de moeder van hetzelfde kindt bevallen, en door dezelve vroedvrouw als deeze geadsisteert is geweest.“

In voornoemde Almanak teekende Mr. H. S. VAN SON het volgende aan:

Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON ende ANNA MARIA STIPEL zijn in den Huwelijken staat bevestigd den 31 Octobr 1735.

Uit dit Huwelijk is op den 14 Febr. 1738 des avonds ontrent zeeven uren geboren eene dogter, gehaalt door moeder Lucrees, anders Juffr. Moll, met meedehulp van Nigt De Rantre, Mevrouwen Roelands en Cronenburg, Nigt van der Elst, en buurvrouw Roos: Ende is gedoopt des Zondags namiddag daar aan in de grote Kerk, hebbende Dnus van Staveren gepredikt en Dnus Wittebol het kind besprengt. Het is ELISABETH genoemt na zijn vaders Moeder, en geheft door zijn vaders zuster Anna Elisabeth van Son.

Ons Tweede Kindt is geboren tusschen Woensdag en Donderdag 'snagts te een uur den 30 Juny 1740, gehaalt door moeder Lucrees, geadsisteert met Dr. Middelbeek en den vroedmr. van Niel, als consulenten, en voorts met meedehulp van Mevrouwen Roelands en Cronenburg, Nigt Van der Elst en de buurvrouwen Bours en Roos: Ende is gedoopt Zaturdags namiddag (zijnde Voorbereiding) in de grote Kerk, hebbende gepredikt Dnus Paulus Keuchenius, predikant te Hilvarenbeek, en Dnus Muilman den Ouden het kindt besprengt. Het is genoemt MATTHIJS HENDRIK na zijn vaders vader en vader, en geheft door zijn vaders zuster Cornelia Maria van Son.

Ons Derde Kindt is geboren op Donderdag middag te een uur Den 24 Augustus 1741, gehaalt door moeder Kaatje, anders Juffrouw Hartsvelt, met niemandt anders geadsisteert als de Baker; Ende is gedoopt des Zondags Namiddag daar aan in de grote Kerk, hebbende Dnus van Staveren gepredikt, die ook het Kindt heeft besprengt. Het is genoemt MARIA CATHARINA na zijn moeders moeder en moeders zuster, en geheft door zijn vaders zuster Sara Maryna van Son.

Ons vierde Kindt is geboren op Zaturdag avond ontrent agt uren Den 22 Decembr 1742, gehaalt door moeder Kaatje, met adsistentie van Mr. van Niel en de Baker: Ende is gedoopt des Dynsdags morgen daaraan (Eersten Kersdag) in de Engelsche Kerk, hebbende gepredikt de ordinaris Predikant D.nus Milling, die ook het Kindt heeft besprengt. Het is genoemt SIMON STEEVEN na zijn

⁽¹⁴⁾ Extract van dit testament afgegeven door Notaris J. Bisselick te 's-Gravenhage 29 Maart 1773 en Liquidatie tusschen Anna Maria Stipel en de executeurs van het testament van Cornelia van der Salm, in het familie-archief.

⁽¹⁵⁾ De Comtoir Almanach oft Journael, gedrukt t'Amstelredam bij Broer Jansz, Boeckdrucker buyten Jan Roon-poort op Margrieten Padt in den swerten Arent Anno 1612, is aanwezig in het familie-archief.

⁽¹⁶⁾ Een afschrift van dit bewijs, van de hand van Mr. H. S. van Son, is aanwezig in het familie-archief.

vaders oudsten Broeder en vader en door zijn vader geheft, als getuigen present dezells zuster Sara Maryna van Son.

15 Mei 1768 overleed Mr. H. S. van Son aan borstziekte. Hij werd 20 Mei d.a.v. begraven in de Groote kerk, in de Zuid- of Kruiskapel, in een graf, dat hij in 1763 had gekocht en tot een kelder had laten maken. De begrafenis had plaats in den avond, waartoe om half negen uur ten sterfhuize waren verzocht: MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDRIKZOOM (zoon van den overledene), Mr. JAN REINHARD DE FAMARS (schoonzoon), HENDRIK STEPHANUS VAN SON (kleinzoon, oud 7 jaar), JAN JACOB VAN SON (kleinzoon, oud 4½ jaar), SIMON VAN SON (broeders zoon), LEONARD DE JONGH (broeders schoonzoon) is bij missive verzogt, Mr. LAURENS DE RANTRE (achterneef uit de familie Stipel), Mr. JACOBUS VAN HEUSDEN (achterneef uit de Amsterdamsche tak van Son), De Heer Advocaat Mr. PIETER ROSCAM, De Heer Agent BASTIAEN NEEDERBURGH, De Heer Predikant JOHANNES MUNNEKEMOLEN, De Heer Professor BARKEIJ, De Heer Professor WILHELMUS MARTINUS SWENKEN, De Heer Professor DOMINICUS HUYBERS, De Heer Advocaat Mr. JOHAN VAN NISPEN, De Heer JAN WILLEM HOLTHUIJZEN.

Voor de stoet waren gevraagd de koetzen:

van Mevrouw VAN SON-VAN DER SALM, om op 't lijk te rijden,

van Mevrouw DE WILHEM,

van den Heer LANGEVELT,

van den Heer CAU in de Wagestraat,

van den Heer SCHIJDERUYT,

van den Heer PERPONCHER,

van den Heer KEMPENAER of van den Heer SLICKER op de princegragt,

de zwarte koets van den Heer SWENKEN,

van den Heer MIJBURGH.

De kist werd gedragen door 8 boden van Holland en 8 van de Generaliteit, terwijl de stoet werd verlicht door 36 flambouwen, die ten deele werden gedragen door de domesticquen van de Heeren HOFFMAN, RIETMULDER, de griffier KEMPENAER, de chirurgijn VAN DER MEULEN en van de Heeren CORTEBRANDT en VAN KERVEL ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ De Grafboeken der Groote of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage, bewerkt door M. G. Wildeman. Het graf van Mr. H. S. van Son werd achtereenvolgens overgeboekt op naam van Anna Maria Stipel in 1768, van Matthijs Hendrik van Son in 1790 en van Pieter Thomas van Son in 1826.

Rekening van Godefridus Mol, koster van de Groote kerk wegens: den 20 Meij 1768 begraven in de Grote ofte St. Jacobs Kerck in 's-Gravenhage wijle de Wel Edele Heer Mr. Hendrik Stephanus van Son, in het Derde Graf een Kelder aldaar gelegen in den Tweeden Reegel in de Zuidd ofte Cruijs Capel van het Choor, zijnde een eijgen Graf, (in totaal) f 57-4-0.

Begraafcedulle voor wijlen de WelEd. Heer Mr. Hendrik Stephanus van Son in leeven advocaat voor de respectieve Hoven van Justitie in 's-Gravenhage. In handschrift van Matthijs Hendrik van Son.

Memorie omme de volgende perzoonen tegens vrijdag avondt ten half neegen uren te verzoeke ten sterfhuize van de Heer advocaat Mr. Hendrik Stephanus van Son omme deszells begravinge te adsisteeren. In handschrift van M. H. van Son.

Notitie voor de begravinge van de heer H. S. van Son. In handschrift als voren. Betreft de kosten van fooien etc., totaal f 371-5-0.

(Al deze stukken in het familie-archief.)

De overlijdensdatum van Mr. H. S. van Son is aangeteekend op de genealogie Ravens (zie noot 12).

ANNA MARIA STIPEL bleef als weduwe niet in den Haag wonen, doch vestigde zich met haar nog ongetrouwde dochter ELISABETH te Leiden op de Hooygragt bij de Vleersteeg⁽¹⁾. Ook toen deze dochter in 1769 trouwde met Ds. MALECOTIUS, predikant te Stolwijk, bleef zij te Leiden wonen. In 1773 was zij getuige bij den doop van het eerste kind van haar dochter MALECOTIUS in de kerk te Stolwijk. Evenzoo in 1777 te Sassenheim bij den doop van het derde kind. Toen het echtpaar MALECOTIUS in Katwijk a.d. Rijn woonde, overleed zij aldaar in 1781, in den ouderdom van 73 jaar. Zij werd overgebracht naar den Haag en bijgezet in de grafkelder bij haar man in de Grootte kerk.

II. ELISABETH VAN SON

dochter van Mr. HENDRIK STEPHANUS en ANNA MARIA STIPEL; geboren te 's-Gravenhage 14 Februari 1738, gedoopt aldaar Grootte kerk 16 Februari 1738, overleden te Middelburg 17 October 1799; ondertrouwd te Leiden en Stolwijk 29 Juni en te 's-Gravenhage 2 Juli 1769, trouwt te Stolwijk 18 Juli 1769 Ds. PIETER ABRAHAM MALECOTIUS, zoon van HENRICUS, predikant te 's-Gravenhage en CATHARINA BURGERS; geboren te 's-Gravenhage, gedoopt aldaar 16 Februari 1734, overleden te Katwijk a/d Rijn 8 April 1786, begraven aldaar. Uit dit huwelijk:

1. CATHARINA ANNA, geb. te Stolwijk 9 Augustus 1773, ged. aldaar 22 Aug. 1773, ondertr. Leiden 4 Februari 1796, tr. aldaar 22 Februari 1796 WILLEM JAN ZILLESSEN, geb. te Schoonhoven.
2. HENRICA PETRONELLA, ged. te Leiden 22 Augustus 1775, overl. te Katwijk a/d Rijn einde Mei 1783, begr. aldaar.
3. Mr. HENDRIK, geb. te Sassenheim 3 Augustus 1777, ged. aldaar 10 Aug. 1777, advocaat te 's-Gravenhage, schepen aldaar 1807, notaris te Veur 1806-1810, bailluw en schout van Veur en Voorschoten 1806-1809, woonde 1814 te 's-Gravenhage in de Houtstraat, overl. te Terwolde 23 Dec. 1851, ondertr. te 's-Gravenhage 7 Mei 1797 ELIZABETH MARGARETHA DE RÜHLE VAN LILIENSTERN geb. te Leiden, overl. op Veldzigt bij Rijswijk 28 Mei 1836. Zij testeeren 28 Nov. 1797 voor Notaris J. de Bas te 's-Gravenhage.

P. A. MALECOTIUS werd 26 April 1751 student in de theologie aan de Hooge school te Leiden. Na zijn promotie werd hij eerst proponent te Leiden en 25 Augustus 1758 beroepen als predikant te Stolwijk, waar hij 29 October d.a.v. door J. G. STARINGH, predikant te Gouderak, werd bevestigd. Wegens ongesteldheid werd hij einde Mei 1775 emeritus⁽¹⁰⁾.

In hun testament van 1769 benoemden P. A. MALECOTIUS en ELISABETH VAN SON elkaar tot universeel erfgenaam. Zij bepaalden, dat de langstlevende gehouden zal zijn hun na te laten kinderen „Christelijk, eerlijk en na staatsgelegenheid op te voeden tot den ouderdom van 25 jaren en deselve inmiddels te doen

⁽¹⁰⁾ Notaris P. Soetbrood te Leiden, acte 10 Januari 1769; ondertrouwacte te Leiden 29 Juni 1769 van P. A. Malecotius en Elisabeth van Son.

⁽¹¹⁾ Universiteits bibliotheek Amsterdam, Handschrift Borger. Doopboek van Stolwijk, waaruit blijkt, dat Ds. Malecotius kinderen doopte van 12 November 1758 tot 25 Mei 1775.

onderwijzen in 't een off ander beroep, waar toe hare bequaamheid en 't goedvinden van de langstlevende zal komen te strekken" en daarna „deselve te doteren en uijt te setten" met zooveel en zoo weljnigh als de langstlevende in goede gemoe- de zal goedvinden en oordeelen te behooren. ⁽¹⁰⁾

Te Stolwijk kocht hij in Mei 1769 een huis naast de pastorie voor f 1035,—. Dit huis werd in 1780 verkocht voor f 540,— ⁽¹¹⁾. Ook kocht hij in 1773 een huis achter de kerk voor f 115,—, verhuurde dit en verkocht het weer in 1775 ⁽¹²⁾.

Na zijn emeritaat ging hij in Leiden wonen ⁽¹³⁾, waar hij zich 14 Juni 1775 en nogmaals 3 Maart 1777 liet inschrijven aan de Hooge school. In dit laatste jaar vestigde hij zich in Sassenheim ⁽¹⁴⁾. In 1780 woonde hij te Katwijk a.d. Rijn in de heerlijkheid 't Zand ⁽¹⁵⁾. Toen hij daar in 1786 overleed, benoemde zijn weduwe ELISABETH VAN SON tot voogden over haar na te laten minderjarige kinderen haar zwager Mr. SIBOUT BOLLARD en haar broeder MATTHIJS HENDRIK VAN ZON HENDRIKZON ⁽¹⁶⁾.

ELISABETH VAN SON verhuisde nu naar Leiden ⁽¹⁷⁾. Zij woonde daar nog in Februari 1796 op de Hooygragt, doch nadat haar dochter van uit dit huis getrouwd was met W. J. ZILLESSEN, volgde zij 3 April 1796 dit jonge echtpaar naar Schiedam, ⁽¹⁸⁾ en na Maart 1799 naar Middelburg, waar ZILLISSEN rector van het gymnasium was geworden ⁽¹⁹⁾. Spoedig daarop werd ELISABETH VAN SON aangegrepen door een hevige catharale koorts, die haar 17 October 1799 uit dit leven rukte ⁽²⁰⁾.

IIa. MATTHIJS HENDRIK VAN SON

zoon van Mr. HENDRIK STEPHANUS en ANNA MARIA STIPEL; geboren 30 Juni 1740, gedoopt te 's-Gravenhage, Grootte Kerk, 2 Juli 1740, overleden te 's-Gravenhage 21 Februari 1803, begraven aldaar, Grootte Kerk, 25 Februari 1803, ondertrouwd te 's-Gravenhage 11 October 1761, trouwt 1e te Scheveningen in de Scheveningsche kerk 25 October 1761 ANNA JOUW, dochter van PIETER en MAGDALENA JACOBA DE VRIES; geboren 24 Augustus 1733, gedoopt te Middelburg 27 Augustus 1733; overleden te 's-Gravenhage 12

⁽²⁰⁾ Notaris L. Boer te Stolwijk, testament dd. 13 December 1769.

⁽²¹⁾ Transportregister van Stolwijk, acten 27 Juni 1769 en 6 Nov. 1780.

⁽²²⁾ Idem, acten 3 Mei 1773 en 6 November 1775.

⁽²³⁾ Notaris F. Stipriaan te Leiden, acte 13 October 1775.

⁽²⁴⁾ Attestatieboek der lidmaten van de N.H.-Gemeente te Leiden.

⁽²⁵⁾ Transportregister van Stolwijk, acte 6 November 1780.

⁽²⁶⁾ Scabinale acten van de beide Katwijken, acte 20 December 1785, waarin P. A. Malecotius procuratie geeft aan Jan de Leeuw, schout van Raamsdonk, om zijn landerijen aldaar te administreren.

⁽²⁷⁾ Idem, acte 26 April 1786.

⁽²⁸⁾ Notaris J. A. van Utzel te 's-Gravenhage, testament van Cornelia Hugina van Son, dd. 21 Januari 1788.

⁽²⁹⁾ Attestatieboek der lidmaten van de N.H.-Gemeente te Leiden.

⁽³⁰⁾ Notaris Th. W. Schepman te 's-Gravenhage, acte 27 Maart 1799, waarin Elisabeth van Son, weduwe P. A. Malecotius, wonende te Schiedam, volmacht geeft om een huis in Amsterdam te verkoopen.

⁽³¹⁾ Zie over hem Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek, deel V.

⁽³²⁾ Advertentie in de Haagsche Courant van 23 October 1799.

Januari 1793, begraven aldaar, Grootekerk, 18 Januari 1793; ondertrouwd te Zalt Bommel 3 October 1793 en te 's-Gravenhage 6 October 1793, trouwt 2e te Zalt Bommel 20 October 1793 ANNA MARIA DE VIRIEU, dochter van Mr. FRANCOIS WILLEM en MARIA CORNELIA DE RUUCK; gedoopt te Zalt Bommel 30 Juni 1748, overleden te Zalt Bommel 7 September 1826.

Uit het 1e huwelijk:

1. HENDRIK STEPHANUS, geboren 17 Augustus 1762, volgt III
2. JAN JACOB, geboren 28 October 1763, volgt IIIa
3. ANNA MARIA, geboren 15 Augustus 1765, volgt IIIb
4. MAGDALENA JACOBA ELISABETH, geboren 26 December 1766, volgt IIIc
5. CORNELIA SARA, geboren 15 April 1768, volgt IIId
6. PIETER THOMAS, geboren 30 Juni 1769, volgt IIIE
7. REINHARDINA CATHARINA, geboren 30 Augustus 1770, volgt IIIf

M. H. VAN SON ontving zijn eerste opleiding tot notaris op het comptoir van zijn neef SIMON VAN SON, notaris en procureur te 's-Gravenhage, waar hij op zijn 14e en 15e jaar tusschen 12 Mei 1755 en 11 Maart 1756 een zestal notariele acten als getuige teekende.

MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDRIKSZON, zooals hij zich reeds noemde, procureur en notaris te 's-Gravenhage, verkreeg successievelijk de volgende aanstellingen:

1759, 16 Maart, procureur voor den Raad en Leenhove van Brabant en Landen van Overmaze, ⁽²¹⁾

1759, Maart, extra ordinarius procureur voor den Hoogen Raad, inplaats van zijn neef SIMON VAN SON, ⁽²²⁾

1763, 3 October, procureur voor den Raad van State, ⁽²³⁾

1764, 2 April, notaris te 's-Gravenhage, ⁽²⁴⁾

1767, 14 Januari, procureur voor de Staten van Holland en Westvriesland ⁽²⁵⁾

1767, procureur voor den Raad van Z. H. Prins Willem V. ⁽²⁶⁾

1769, 7 December extra ordinarius procureur voor de Staten Generaal, ⁽²⁷⁾

1770, procureur voor de Hooge Krijgsraad, ⁽²⁸⁾

1772, 2 October, procureur van Z. H. Prins Willem V voor den Raad en Leenhove van Brabant en Landen van Overmaze, ^(29a)

1774, 6 Mei, procureur voor het Hof van Holland en voor den Hoogen Raad ⁽²⁹⁾

1774, 30 December, procureur van Z. H. Prins Willem V voor het Hof van Holland en voor den Hoogen Raad. ^(29a)

1774, procureur van 't College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland, ⁽³⁰⁾

1778, procureur van Z. H. en den Domeinraad voor den Raad van State, ⁽³⁰⁾

De procureursplaats voor het Hof van Holland en den Hoogen Raad had hij 5 Mei 1774 gekocht van den procureur JACOB SPRUYT voor de somme van f 27000, waarvan f 7000 contant te betalen in „grof zilver geld of gouden rijers

⁽²¹⁾ Admissiebrief op perkament voor Matthijs Hendrick van Son, zoon van den Advocaat Mr. Hendrik Stephanus van Son, aanwezig in familie-archief. Hierop is aangeteekend, dat M. H. van Son op 16 Maart 1759 den eed heeft afgelegd.

⁽²²⁾ Register van eedsafleggingen van advocaten, procureurs etc. voor den Hoogen Raad. M. H. van Son legt 13 Maart 1759 den eed af.

⁽²³⁾ Commissieboek van den Raad van State, fol. 154.

⁽²⁴⁾ Admissiebrief op perkament in familie-archief. In het register van notarissen, geadmitteerd door het Hof van Holland, komt hij echter niet voor.

⁽²⁵⁾ Commissieboek van de Staten van Holland: Admissiebrief op perkament in familie-archief. Hierop is aangeteekend, dat M. H. van Son op 15 Januari 1767 den eed heeft afgelegd.

⁽²⁶⁾ Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

^(29a) Admissiebrief op perkament bij den Heer A. Z. Hofstede van Son te Brussel.

en geensints in goede schellingen of dubbeltjes" en van de overige f 20000 te passeeren behoorlijke acte obligatoir, van welke som jaarlijks af te lossen f 1000 ⁽³⁰⁾.

Uit talrijke acten voor Haagsche notarissen gepasseerd volgt, dat VAN SON een zeer beklant procureur was. En dat hij geen gelegenheid onbenut liet zijn clientèle uit te breiden, blijkt uit een brief, die hij 23 April 1786 schreef aan TH. GROENEWEG VAN OUDSHOORN, suppoost van de Weeskamer te Amsterdam, luidende: „Door het seer subiet overlijden van d. Heer HOYER VAN BRAKEL vacceert het procureurschap uwer weeskamer voor den Hoven van Justitie, waarover ik Uw Ed. bevorens wel eens heb gesproken. Zijt nu zo goed om mijne sollicitatie aan te dringen op die wijze als Gij best oordeelt". 9 Mei 1786 antwoordde GROENEWEG, „dat op morgen na alle gedagten de aanstelling van een procureur in 's-Hage zal geschieden en kan UwEd. daar mede feliciteeren, hetwelk mij aangenaam is UwEd. daar inne zijt gereusseert, gelieft dat voor UwEd. te houden". 11 Mei d.a.v. stuurt GROENEWEG de acte van aanstelling en schrijft daarbij: „Ik heb voor UwEd. f 2 voor de acte van aanstelling verschooten, en het is altoos gebruikelijk een present aan de bode van de kamer, dog zulx heb ik niet kunnen doen, omdat zulx aan UwEd. genereusheid staat". 17 Mei schreef VAN SON hem: „Ik bedanke UwEd. voor zijnen spoedige communicatie en bezorging mijner commissie van Heeren Weesmeesteren, welke ik hoop dat onze correspondentie van tijd tot tijd zal levendig houden. Zijt zo goed aan de boden der kamer zo veel voor mijn reekening te geeven als mijn predecesseur gedaan heeft, ik zal het Uw in dank restitueeren". Waarop hij bericht kreeg dat aan de bode f 5.5 is gegeven, „zijnde zooveel als altoos aan de zelve gegeven word". ⁽³⁰⁾

Zijn notaris ambt beschouwde VAN SON blijkbaar als bijzaak, want zijn notarieel protocol, dat in het Gemeente-archief van 's-Gravenhage wordt bewaard, bevat, in 2 deelen gebonden, slechts 161 minuut-acten over het tijdvak 4 Februari 1764—15 Mei 1802. Op 8 dezer acten heeft VAN SON zijn zegel in lak afgedrukt. Hij gebruikte hiervoor 5 verschillende cachetten, waarvan 2 monogrammen en 3 met zijn wapen.

Hij was diaken van de Engelsche kerk in 1762, 1766, 1767 en 1770 en ouderling van die kerk in 1771, 1776 en 1777 ⁽³¹⁾.

In 1776 was hij Agent van de Baronie van Breda. ⁽³⁰⁾

In den strijd tusschen Oranjemannen en patriotten of keezen, stond M. H. VAN SON en zijn gezin aan de zijde der laatsten, die in den Haag gehekelde werden in een paar pamfletten van omstreeks 1787 en 1788, getiteld:

Lijst der notabele veel vermogende Leeden van het majestueus Corps van Wapenhandel ten zinspreuk voerende „Voor 't Vaderland"; ter vereeuwiging van alle de navolgende ontzaggelijke helden ⁽³²⁾.

⁽²⁷⁾ Admissiebrief op perkament in familie-archief. Hierop is aangeteekend, dat M. H. van Son op 20 December 1770 den eed heeft afgelegd als ordinarius procureur.

⁽²⁸⁾ Register van advocaten, procureurs etc. van het Hof van Holland: M. H. van Son, op 6 Mei 1774, geexamineerd, legt op zelfden datum den eed af.

Register van eedsafleggingen van advocaten, procureurs etc voor den Hoogen Raad: M. H. van Son legt 7 Mei 1774 den eed af.

⁽²⁹⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte van contract dd. 5 Mei 1774. Notaris als voren, acte van obligatie groot f 20000 dd. 9 Mei 1774.

Notaris H. van der Ven te 's-Gravenhage, acte 2 November 1774; Jacob Spruyt, afgetreden procureur, geeft volmacht aan M. H. van Son, procureur voor de respectieve Hoven van Justitie in Holland en den Hoogen Raad om in zijn naam in al zijn zaken als procureur te ageeren.

⁽³⁰⁾ Gemeente-archief Amsterdam: Brieven aan Th. Groeneweg van Oudshoorn, suppoost der Weeskamer te Amsterdam.

⁽³¹⁾ Achronological Roll of the Rev. Ministers, Elders and Deacons of the English Church at the Hague. (Bibliotheek Gemeente-archief den Haag)

Nieuwe Naamlijst der notabele en veel vermogende Keezen en Keezinnen, van het Iluster Corps van Wapenhandel, ten zinspreuk voerende „Oorzaake der Beroertens des Vaderlands“. Geexisteerd hebbende in 's-Gravenhage. Waar agter eene precise opgaave der voornaamste Donatriessen, in hunne natuurlijk gedaante geschetst ⁽⁴²⁾.

Hierin worden onder de „leden“ genoemd:

M. H. VAN SON, Procureur Generaal en Ambassadeur van de gevlugten uit Hattem en Elburg, bekend onder den naam van Slokop.

H. S. VAN SON, de zoon, jong Advocaat. Het spreekwoord zegt niet te vergeefs: Zoo als de oude zongen, zoo piepen de jongen.

J. NOORBEEK, Notaris en Clerk bij den Procureur VAN SON, bijgenaamt Kuyke zonder kop.

En onder de exerceerende leden:

P. T. VAN SON, zoontje van de Procureur.

C. VAN SON, jong Advocaat, uit Amsterdam. (nl. Constantinus, zoon van JOHANNES LEONARD VAN SON)

In 1787 onderteekenen J. VAN MAANEN, advocaat en M. H. VAN SON HENDRZ., procureur, een request betreffende de regeeringsbestelling te Brielle, door de Brielsche patriotten ingediend bij de Staten van Holland. ⁽⁴³⁾

Na 1795, bij de nieuwe staatsregelingen, bleef VAN SON ook voor de nieuwe colleges als procureur fungeeren. In 1796 is hij o.m. procureur voor de Nationale vergadering en voor het Provinciaal Committé van Holland. (36) CHARLES BENTINCK, die driemaal een zitting bijwoonde van „The National Convention“, waar de heer BICKER uit Amsterdam presideerde, schreef over de vergadering van 19 April 1796 o.m.: „VAN SON, an attorney, a fat but active man, has great influence over the National Convention. He has obtained a permission to sell ships. When he wishes to get any request or memorial of his to be favourably received in the Convention, he goes the evening before he presents it to the President in order to explain it, and to show the legality of what he asks; and, when referred to any of the committees, he knows how to instruct the leading members in those committees, and in this manner obtains his ends. I believe he gets rich in this employment. I shall be glad to know whether he will get my ship, detained at Harlingen, released, as he has strongly led me to expect“. ⁽⁴⁴⁾

M. H. VAN SON heeft gearbeid tot het laatst van zijn leven. Toen hij zijn einde voelde naderen, teekende hij drie dagen voor zijn dood, met haast onleesbare hand de acte, waarin hij aan zijn zoon PIETER THOMAS opdroeg de nog loopende zaken af te werken. ⁽⁴⁵⁾

M. H. VAN SON, die aanvankelijk bij zijn ouders inwoonde, vestigde zich na zijn huwelijk op de Brouwersgracht en verhuisde in 1768 naar de Nobelstraat. ⁽⁴⁶⁾

Den 1en Mei 1774 betrok hij een huis op de Groenmarkt, waarin hij tot zijn dood bleef wonen. ⁽⁴⁶⁾ Dit huis, dat hij met een apart koetshuis in de Nieuwstraat, voor f 15200 had gekocht, werd beschreven als een huis erve en tuin met de behangsels, vaste schilderijen in de schoorsteenen en boven de deuren, voorts stallinge voor vier paarden, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Markt, schuins over de Vleeschhal, hebbende een vrije uitgang in de Nieuwstraat. ⁽⁴⁷⁾

⁽⁴²⁾ Bibliotheek Gemeente-archief den Haag, catalogus blz. 599.

⁽⁴³⁾ Zie „Navorscher“ 1884, blz. 320.

⁽⁴⁴⁾ Rijks Geschiedkundige Publicatien: Gedenkstukken der Algemeene geschiedenis van Nederland van 1795—1840, 2e deel, blz. 426.

⁽⁴⁵⁾ Notaris J. J. Verwoert te 's-Gravenhage, acte No 420 18 Februari 1803.

⁽⁴⁶⁾ Buurthoek van de Markt 1761—1810, fol. 56v en 100v.

⁽⁴⁷⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acte 19 April 1774.

Notaris A. Cortebland te 's-Gravenhage, acte 13 April 1774: hypotheek groot f 10000 op een huis op de kleine Groenmarkt ten laste van M. H. van Son Hzn. Volgens kantteekeningen werd in 1778 f 5000 afgelost en in 1779 weder f 5000.

De kelder van dit huis was verhuurd aan de weduwe MANSVELD, met wie thans een huurcontract van 6 jaar werd gesloten om in die kelder, even als voorheen de „fruitnegotie te exerceeren en voor dezelve volgens het gewoone gebruik haare goederen op een platte tafel uit te zetten, zodanig dat hetzelfde aan het uitzigt der voorkamer van het huis geen hinder kan doen“. ⁽⁴⁸⁾

In December 1777 werd deze kelder voor f 75 per jaar verhuurd aan FREDERIK VAN ROUWENHOVEN voor 6 jaren, waarbij werd bepaald, dat hij des Zaterdagds de straat voor de kelder en voor het geheele huis moest schrobben en schoonhouden, waartoe hem de noodige bezems zouden worden gegeven. ⁽⁴⁹⁾

Van de Groenmarkt in de 18e eeuw, zijn op het Gemeene-archief te 's-Gravenhage een drietal afbeeldingen aanwezig, nl. een tekening van ca. 1750, afgebeeld in het Jaarboek van „Die Haghe“ 1908, blz. 216, een tekening in kleuren van P. C. la Fargue van ca. 1780 en een groote kopergravure uit de 1e helft der 18e eeuw door Leon Schenk. Deze laatste plaat geeft het beste de huizen te zien gelegen tussen de Veenstraat en de Nieuwstraat, in welk blok van 11 huizen, dat van M. H. VAN SON was gelegen, nl. het 4e huis van af de Nieuwstraat. ⁽⁵⁰⁾ Dit had een frontbreedte van 41 voet ⁽⁵¹⁾ en werd later vermeld als wijk E, No. 377.

Het hiervoor genoemde koetshuis in de Nieuwstraat, van ouds genaamd het Klaverblad, werd door VAN SON verhuurd aan den biljardhouder JOHANNES KRAUTH ⁽⁵²⁾ en in 1793 verkocht ⁽⁵³⁾.

In 1785 kocht VAN SON, eveneens aan de oostzijde van de Nieuwstraat, twee huizen en erven onder één dak, achter grenzende aan het erf van zijn huis op de Groenmarkt ⁽⁵⁴⁾. Vermoedelijk werd dit pand ingericht tot stal en koetshuis, althans werd het later als zoodanig gebruikt door zijn zoon PIETER THOMAS VAN SON, die na het overlijden van zijn vader, deze huizen, alsook het huis op de Groenmarkt, in zijn erfdeel kreeg en bewoonde. ⁽⁵⁵⁾

In 1796 kocht VAN SON een tuin aan de Achterdenneweg (thans de kazernestraat), alsmede nog enkele perceelen, die daaraan grensden, voor f 11700. ⁽⁵⁶⁾ Deze tuin en verdere perceelen bestonden uit:

1. een tuin, voor een gedeelte met een muur omtrokken, aan de noordzijde van de Achterdenneweg. De tuin werd vergroot met een gedeelte van het warmoesland onder 3 genoemd ⁽⁵⁷⁾ en in 1802 in kaart gebracht door den landmeter TOLLUS. ⁽⁵⁸⁾ Het had toen een oppervlakte van 1 morgen, 106 roeden en 96 voeten.
2. een huis aan de Achterdenneweg. Dit huis, zijnde de herberg het Zwaantje, was verhuurd aan WILLEM HERKENS ⁽⁵⁹⁾, die er in 1799 voor f 2700 eigenaar van werd, met de bepaling dat hij in de noord- en westmuur geen lichten mocht laten aanbrengen. ⁽⁶⁰⁾
3. een stuk warmoesland met de huisingen, loodsen en nog twee huisjes daar op staande en uitkomende in een gang op het Nagtegaalspad, groot ruim

⁽⁴⁸⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 19 Februari 1774.

Deze kelder, die zijn uitgang op straat heeft, bestaat nog.

⁽⁴⁹⁾ Notaris alsvoren, acte 18 December 1777.

⁽⁵⁰⁾ Blijkens de belendingen in de transportregisters en volgens de registers op het straatgeld.

⁽⁵¹⁾ Quohier van het straatgeld van 1708, waarin de frontbreedten zijn vermeld.

⁽⁵²⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acten 28 Januari 1774, 29 Januari 1778 en 29 October 1785.

⁽⁵³⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acte 25 September 1793.

⁽⁵⁴⁾ Idem, acte 10 Februari 1785.

⁽⁵⁵⁾ Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte 29 Juli 1830.

⁽⁵⁶⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acten 8 Juni en 28 Juni 1796.

⁽⁵⁷⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 11 November 1798, huurcedulle.

⁽⁵⁸⁾ Caarte van de Binnetuin van de Heer van Son, aanwezig in familie-archief.

⁽⁵⁹⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 31 October 1796, huurcedulle.

⁽⁶⁰⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acte 6 Mei 1799.

2 morgen, gelegen aan de oostzijde van het Nagtegaalspad (thans de Parkstraat) en ten noorden belend door de Noordcingel. De warmoesierderij was verhuurd aan WILLEM ZUIDWIJK, waarbij de verhuurder de vrijheid bedong om door de poort aan het Nagtegaalspad over het middelpad met koetsen, wagens, karren en paarden te laten rijden tot tegen zijn tuin. ⁽⁶¹⁾ ⁽⁶²⁾

4. een tuin of hofje met 4 huisjes, uitkomende door een gemeene gang achter het klooster.

5. een gang met 4 huisjes, een stal en koetshuis en nog een huis daarnevens met een tuintje aan de Noordzijde van de Denneweg.

De perceelen 1, 3, 4, en 5 werden in 1807 door de erfgenamen van M. H. VAN SON verkocht voor f 8000. ⁽⁶²⁾

M. H. VAN SON erfde van zijn tante CORNELIA MARIA VAN SON, vrouwe van de Creecke, in Hinkelenoord etc., al haar leengoederen in Zeeland, waarmede hij 12 Mei 1777 werd beleend. Daar de inkomsten dezer landerijen door zijn beide andere tantes ANNA ELISABETH en SARA MARINA tot haar dood moesten worden genoten, kreeg hij eerst in November 1784 de beschikking over die inkomsten. ⁽⁶³⁾ Hij bezat nu: ⁽⁶⁴⁾:

in Creke (groot ruim 752 gemeten) ruim 365 gemeten	
in Hinkelenoord	96 "
in Broucke	89 "
in St. Pieterspolder onder Hinkelenoord	27 "
in Duvanee	41 "
in Seldijke	2 "

In 1784 was zijn bezit in de polders van Hinkelenoord, grooten en kleinen Agger, met de portie van dijk en schorren, verpacht voor f 600 ⁽⁶⁵⁾

In 1801 gaf hij zijn eigendom in de Schorre genaamd Hinkelenoord en Hogerwerf, gelegen in Staats-Braband, „welke landen gecalculeert zijn op 35 gemeten“, in een 50-jarige admodiatiepagt over aan J. W. RAVEN voor f 175 per jaar, waarbij de pachter verplicht was de schorren en gorsingen te bedijken, daarvan de kosten te betalen en een behoorlijke kaart van de ingedijkte landen te laten maken. ⁽⁶⁶⁾ Over de gezamenlijke bedijking van deze schorren en van die, behorende tot de domeinen van Bergen op Zoom, waarvan de plannen reeds in 1783 waren gemaakt, ontstond verschil ten aanzien van de verdeeling der kosten. ⁽⁶⁷⁾

Daar M. H. VAN SON, volgens het testament van zijn tante CORNELIA MARIA niet over zijn leengoederen mocht beschikken, doch deze op zijn wettige kinderen moesten devolveeren, gingen deze goederen na zijn dood in eigendom over op zijn zoon PIETER THOMAS VAN SON. ⁽⁶⁸⁾

Vóór zijn verloving met ANNA JOUW, schreef een van M. H. VAN SON's vrienden de volgende:

Samenspraak tussen Pasquin en Marsie ⁽⁶⁸⁾

Pasquin.

*Wat doet Matthijs van Son gestadig in de Kerk?
Schept hij zo veel vermaak in dit geheijlig werk?*

⁽⁶¹⁾ Notaris J. J. Verwoert te 's-Gravenhage, acte 24 Augustus 1804, huur-cedulle.

⁽⁶²⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acte 31 Augustus 1807. Notaris J. J. Schmolck, acten 21 Februari en 1 April 1812.

⁽⁶³⁾ Zie Deel V, blz. 78.

⁽⁶⁴⁾ Rekenkamer van Zeeland: Steenrol, bijgehouden tot 1798.

⁽⁶⁵⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 1 April 1785: Matthijs Hendrik van Son Hendrikzoon, Ambagtsheer in Hinkelenoord en den grooten en kleinen Agger geeft volmacht om pacht te ontvangen.

⁽⁶⁶⁾ Notaris J. J. Verwoert te 's-Gravenhage, acte 5 Mei 1801

⁽⁶⁷⁾ Notaris als voren, acten 3 November 1802, 31 Januari 1804, 9 September 1808.

Notaris A. Q. Hoyneck van Papendrecht te Breda, acte 8 Januari 1803.

⁽⁶⁸⁾ Deze berust bij de brieven, genoemd in noot 40.

Marsie.

*O neen, mijn vriend Pasquin, en laat u so niet doeken,
hij komt een juffer daar, maar niet de Preekheer zoeken.*

Pasquin.

*Wie is het voorwerp dan van deez verliede zot,
die door sijn gekk amours een yder strekt tot spot?*

Marsie.

*Het is een juffrouw Jouw, dog Pasquin je moet swijgen,,
maar tusschen ons gesept, hij zal ze nimmer krijgen.*

Hij kreeg ze echter wel en maakte 16 October 1761 onderhandsche huwelijksche voorwaarden op zegel van de volgende inhoud: ⁽⁶⁹⁾

Wij ondergeschrevene MATTHIJS HENDRIK VAN SON bruidegom, geadsisteert met mijne ouders, Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON, ende ANNA MARIA STIPÉL, ter eenre; Ende ANNA JOUW, Bruidt, geadsisteert met den Wel Ed. Gestr. Heere Mr. JOHAN DE KEMPENAER, Griffier in den Ed. Rade en Leenhove van Brabant en Landen van Overmaze, als expresselijk hiertoe verzogt en verhooren, ter andere zijde: Verklaren met den anderen overeengekomen te zijn, dat ons aenstaande Huwelijk zal worden voltrokken op de navolgende conditien: Dat allesints zal zijn uitgesloten de gemeenschap van goederen.....

Aldus gedaen en gepasseert in presentie en met adsistentie als voren, ende sijn Twee eensluitende instrumenten hier van wederzijds onderteekent alhier in 's-Hage op heeden den 16e October 1761

M: H: van Son Hendkz

Anna Jouw

16—1761—10

H: S: van Son

J. de Kempenaer.

A: M: van Son Gebr Stipel

1761.

Aan deze huwelijksche voorwaarden werden een Memorie en een inventaris gehecht, beide geschreven door M. H. van Son, luidende:

Memorie van goederen door ANNA JOUW ten Huwelijk aan te brengen, welke niet gevoeglijk kunnen gestelt worden op den inventaris waer aen deze te hegten ofite wel ter vermijding van op den zelven inventaris d'onderstaende point voor point ter neer te stellen,

1e Een ledikant met groen behangen

2e Een kabinet opgeleyt met Boog en Buyk

3e vier paar Bedde Lakens

4e vier paar sloopen

5e vier Tafellakens

6e twee en taggentig servetten

Deeze gemaakt en bij ons onderteekent in 's-Hage den twintigste October 1761.

M: H: van Son Hendkz

10—1761—20

Anna Jouw.

Inventaris van alle de Effecten en goederen welke ik ondergesze MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDRIKZOOM jeegenwoordige Bruydegom hebbe ontfangen en welke mijne Bruidt Mejuffrouw ANNA JOUW vervolgens ten Huwelijk (eerstdaegs tusschen ons te voltrekken) in en aanbrengt ingevolge de Huwelijcke voorwaarde in dato 16 Octr. 1761 waeraen deze zal worden geannexeert.

⁽⁶⁹⁾ Aanwezig in familie-archief. Op het stuk zijn in lak afgedrukt de wapens van Son en Jouw. Wapen Jouw: in zilver 3 vogels met opgeheven vleugels (1,2).

Een obligatie ten lasten d'Heer THOMAS VAN RHEE Postmeester Generaal en Kiesheer te Middelburgh in Zeelandt groot in Capitaal eene zomme van zestien hondert en vijftig ponden vls. ofte neegen duysent neegen hondert guldens Holls a vier percento sjaars, zijnde op den 18 Maert 1761 voor den Notaris Steeven Marcus van der Heiden Sinclair en getuygen te Middelburg gepasseert en nader op den eerste September daer aen volgende gehouden voor genoveert;

Een huys, Pakhuys en Erve genaamt de goude Boonen staende en geleegeen in de St. Pieterstraet te Middelburgh 't geene bij scheiding en verdeeling in dato 1 Maert 1756 is gerekent tegen zeeven hondert ponden vls. ofte vier duysent twee hondert guldens zijnde geheel vrij en onbelast;

Een obligatie ten lasten d'Heer Mr. REINIER DE VRIES JOUW en deszelve Huysvrouw ELISABETH ANNA VAN RHEE, groot in Capitaal eene zomme van vijff duysent zeeven hondert ses en twintig guldens eene stuyver en ses penningen a drie per cento 's jaars in dato den eersten September 1761.

Een wisselbrief ten lasten d'Heer FRANCOIS WASLANDER groot eene zomme van een hondert en negen en twintig guldens in dato 1 September 1761.

Memorie van goederen ten dezen annex welken op heeden bij ons is gemaakt en geteekent en die ik eerst ondergesz. houden van zulke kragt en waerde als off het daerin gespecificeerde van woort tot woort in dezen waren geinsereert.

Deeze Inventaris is gemaakt en bij ons onderteeckent in 's-Hage op heeden den 20e October 1761, zullende hier agter worden aangevult indien het komt te gebeuren dat de tweede ondergeteekende staende Huwelijk eenige andre goedre mogt komen te bezitten.

M: H: van Son Hendkz
10—1761—20
Anna Jouw.

Tevoren had ANNA JOUW, meerderjarige ongehuwde juffer, wonende in den Haag, volmacht gegeven aan Jan Bouman, notaris te Middelburg, om al haar zaken aldaar waar te nemen ⁽⁷⁰⁾, welke volmacht na haar huwelijk nogmaals werd gegeven door M. H. VAN SON als in huwelijk hebbende Mejuffrouw ANNA JOUW ⁽⁷¹⁾.

Den 22 Juli 1762 maakten M. H. VAN SON en ANNA JOUW, echtelieden, hun testament ⁽⁷²⁾, waarbij zij elkander institueeren tot algeheele erfgenaam, onder de institutie nogtans van hun na te latene kinderen in derselver legitime portie, uit welker revenuen de langstlevende zal gehouden zijn die kinderen behoorlijk op te voeden tot 25 jaren.

In de Comtoir Almanach, waarin zijn vader over zijn huwelijk en de geboorte zijner kinderen had geschreven, vervolgde nu M. H. VAN SON:

MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDKZ. en ANNA JOUW zijn in den Huwelijken staat bevestigd te Scheveningen den 25 October 1761.

Uit dit huwelijk is op den 17 Augustus 1762 des morgens om ses uren geboren een zoon, en is des Zondags namiddags daaraan in de Nieuwe Kerk door Theodorus Lullius Emeritus Predikant van 't Woudt gedoopt en genaamt na zijn vaders vader HENDRIK STEPHANUS.

Is ongetuwt overleden den 18 Nov. 1787 en in de grote Kerk begraven.

Voorts is op den 28 October 1763 des voordemiddags om half twaalf uren geboren een zoon, en is de volgende Zondag in de Grote Kerk door den Predikant.....

⁽⁷⁰⁾ Notaris G. Mijne te 's-Gravenhage, acte 30 September 1761, waarbij Matthijs Hendrik van Son Hendrikz. als getuige optreedt.

⁽⁷¹⁾ Notaris als voren, acte 28 October 1761.

⁽⁷²⁾ Notaris G. Mijne te 's-Gravenhage, acte 22 Juli 1762. De door dien Notaris uitgegeven acte in familie-archief.

gedoopt en genaemt na zijn Moeders zuster Magdalena Jacoba Jouw en haar Man Jan D'arnaud Dz. genaamt JAN JACOB.

Is op zijne terugreis als Lieutenant ter zee aan boord van sLands schip Ceres aan dese zijde van de Caap de Goede Hoop den 3 Juny 1788 overleden ongetrouwd ^(73a).

Heeft eene dogter op Woensdag 11 uren den 15 Augustus 1765 en bij den Doop genaemt ANNA MARIA na hare vaders Moeder.

(M. H. van Son's zoon Pieter Thomas schreef hieronder: gehuwd met Mr. JACOB KERKMAN advt. in 's-Hage zijn beide overleeden nalatende een zoon genaamd Matth. Hendrik Anne Kerkman meede ongetrouwd overleeden.)

Op den 26 December 1766 smorgens ten 9 uren eene dogter bij den Doop genaemt MAGDALENA JACOBA ELISABETH naar hare Moeders Moeder en vaders oudste zuster.

(Pieter Thomas schreef hieronder: woonagtig te Haarlem zijnde ongetrouwd en zal wel ongetrouwd sterven)

Op den 15 April 1768 Zondags smorgens ten agt uren eene dogter, bij den Doop genaemt CORNELIA SARA na hare vaders Tantes.

ongetrouwd overleden 20 Maert 1797.

Op den 30 Juny 1769 vrijdag smorgens ten vier uren een zoon bij den Doop genaemt PIETER THOMAS na zijn Moeders Vader.

Op den 30 Augustus 1770 Donderdags 's-morgens ten 12 uren eene dogter bij den Doop genaemt REINHARDINA CATHARINA na hare vaders schoonbroeder en zijn jongste zuster.

(Pieter Thomas schreef hieronder: is gehuwd geweest met de Heer VAN DER FELTZ en is zonder kinderen overleden op den)

De voornoemde ANNA JOUW mijne Huisvrouw is overleden den 12e January 1793 en in de grote Kerk alhier begraven 18 dito.

En ben ik MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDRIKZ den 20 October 1793 te Zalt-Bommel hertrouwt met ANNA MARIA DE VIRIEU geboren den 30 Juny 1748.

Omstreeks 1767 schreef M. H. van Son op 4 vel folio papier een „geslagt Register van Simon van Son gebore 1500 zijnde oirspronkl. van Mechelen dog om de Religie gevlugt“.

Aan Th. GROENEWEG VAN OUDSHOORN schreef hij uit den Haag: ⁽⁷⁰⁾ op 11 Augustus 1776: „Ik ga morgen voor agt dagen na Breda, na mijn retour in den Haag komende sal het mij plaisir doen om Uw Ed. daer te sien.“

Op 3 Maart 1782: „'t is gedeeltelijk Indispositie en gedeeltelijk volhandigheid, die mij verhindert heeft UEd. versook te voldoen, ik ben door een zwaar colicq in zeer critieque situatie geweest, dog nu weer klaar, heb negen dagen pal te bed moeten blijven... Ik kan Uw Ed. voor wat nieuws melden, dat bij Holland heden is geresolveert om den Heer ADAMS als Minister te erkennen en te admitteeren; den Brand van 't fransche Hotel heeft gisteren hier veel confusie en ontsteltenis gebaart, gelukkig dat er geen menschen bij zijn omgekomen.“

Op 25 Mei 1782: „Ik heb weder langen tijt zeer onpasselijk geweest en zelfs vijff weeken mijn kamer moeten houden, evenwel ben ik nu weer herstelt, maar zit ook tot over de ooren toe in het werk, en daardoor is verzuymt aan uw billijk verlangen te voldoen. Ik gebruyk deze vacantie om de Boeken weer bij te doen schrijven.“

Den 15 Januari 1785 overleed in den Haag MARTINUS WILHELMUS SCHWENCKE, Medicinae Doctor en Botanicae Professor. M. H. VAN SON was executeur van diens boedel en verklaarde in April 1787 den boedel te hebben bered uit ware hoogachting voor den overledene, zonder eenige tantiemes of vacantien hoe ook genaamt te pretendeeren ⁽⁷³⁾.

Het overlijden van zijn oudsten zoon in 1787 noemde hij: „een slag, die mij en

^(73a) M. H. van Son vergiste zich in het overlijdensjaar. Het moet zijn 1789.

⁽⁷³⁾ Notaris J. H. Noordbeek te 's-Gravenhage, acte 22 April 1787.

zijne zwakke Moeder, tot in de Ziele treft, en ons geheele Huis in de diepste Droefheid nêerstort, daar deeze zoon, de oudste onzer zeven kinderen, van zijne vroegste jeugd, aan ons altoos alle liefde en dankerkentenis voor onze zorgen betoonde; en door zijn naarstig, deugdzaam en oprecht gedrag, een heerlijk voorbeeld voor zijne broeders en zusters is geweest; die daardoor ook de voornaamste steun van ons Huis, en de lust en troost van ons leven was." (74)

Toen zijn tweeden zoon, JAN JACOB, ruim een maand voor het volbrengen van een zeereis als zeeofficier, in 1789 overleed, schreef hij: „Hoe deze tweede wond, terwijl de eerste nooit bij ons te heelen zal zijn, ons en onzen nu eenigen overgeblevene zoon en vier dogters treft, daar wij allen elken dag even vurig verlangden hem, na een afweezen van meer dan drie jaaren, weder te omhelzen, is ligter te gevoelen als uytte drukken." (75)

Nadat zijn vrouw was overleden op 12 Januari 1793 en alvorens zijn tweede huwelijk te sluiten met ANNA MARIA DE VIRIEU, die te Zalt Bommel woonde, regelde hij met zijn kinderen de hun toekomende erfenis hunner moeder, volgens het testament van 22 Juli 1762. Hij bepaalde ter voldoening hunner moederlijke legitieme portie aan zijn kinderen te adsigneeren de geheele helft der nalatenschap van zijn overleden huisvrouw of een geregt vierde van den gemeenen boedel, zoals deze op zijn overlijden bevonden zal worden, danwel nu ware op te maken, ten einde eerder met zijn kinderen te liquideeren. Vóór alle deeling moest echter aan zijn drie nog ongetrouwde dochters evenveel worden uitgekeerd als aan ANNA MARIA en PIETER THOMAS bij hun trouwen tot een uitzet was gegeven, hetgeen voor ieder, zoveel 't moederlijk aandeel betreft, op de helft van f 3000 moest worden bepaald. De kinderen namen met deze regeling volkomen genoegen en wenschten geenzints te insteeren op 't maken van een staat en inventaris van den gemeenen boedel, noch op een dadelijke voldoening hunner moederlijke legitieme portie, zich allen verzekerd houdende van de liefde en genegenheid van hun vader en de wijze, waarop hij zich ten tweeden huwelijk begeeft, als een sprekend bewijs daarvan te beschouwen. Ten opzichte van zijn aanstaande 2e vrouw bepaalde hij buiten gemeenschap van goederen en van winst en verlies te zullen trouwen, alleen met beding, wanneer hij de eerststervende zou zijn, voor een douarie aan haar te laten een kindsgedeelte. (76)

Na haar huwelijk testeerde ANNA MARIA DE VIRIEU, waarbij zij haar man benoemde tot eenige en universeele erfgenaam. (76)

M. H. VAN SON overleed den 21 Februari 1803. Zijn weduwe A. M. DE VIRIEU adverteerde dit op de volgende wijze: Het heeft den Almagtigen God behaagd, heden namiddag ten vier uren, mijn tedergheliefde Man, MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDKZ., Procureur voor het Hof van Justitie van Holland en andere Collegien, na een allergelukkigste Echtverbintnisse van ruim 9, en in den ouderdom van circa 63 Jaaren, aan een zwaare Zinkingkoorts, tot zich, en zo ik op goede gronde vertrouwen in zijne Heerlijkheid over te neemen, van welk bitter verlies ik bij deze, ook voor des Overleedens twee Dochters en eenigen Zoon, aan Vrienden en Naastbestaande kennis geven, en van welkers deelneeming ik mij zonder Rouwbeklag ten volle verzekerd houde. (77)

Drie dagen voor zijn dood had van Son zijn zoon PIETER THOMAS benoemd tot voogd over zodanige minderjarigen als in de gecontinueerde gemeenen boedel van hem en zijne vooroverleden huisvrouw ANNA JOUW zoude mogen zijn geïnteresseert. (78) PIETER THOMAS, die met de mede-erfgenamen van zijn vader in onderhandeling trad over het overnemen van de procureurs-comptoiren, zoo voor het Hof van Justitie als het gedeputeerd bestuur van Holland, vermeende in deze een opposiet belang aan dat van den minderjarige MATTHIJS HENDRIK

(74) Gedrukte kennisgeving van overlijden, berustende bij de brieven, genoemd in noot 40.

(75) Notaris J. H. Noordbeek te 's-Gravenhage, acte 27 September 1793.

(76) Notaris alsvoren, acte 2 December 1793.

(77) Advertentie in de Oprechte Haarlemsche Courant van 24 Februari 1803.

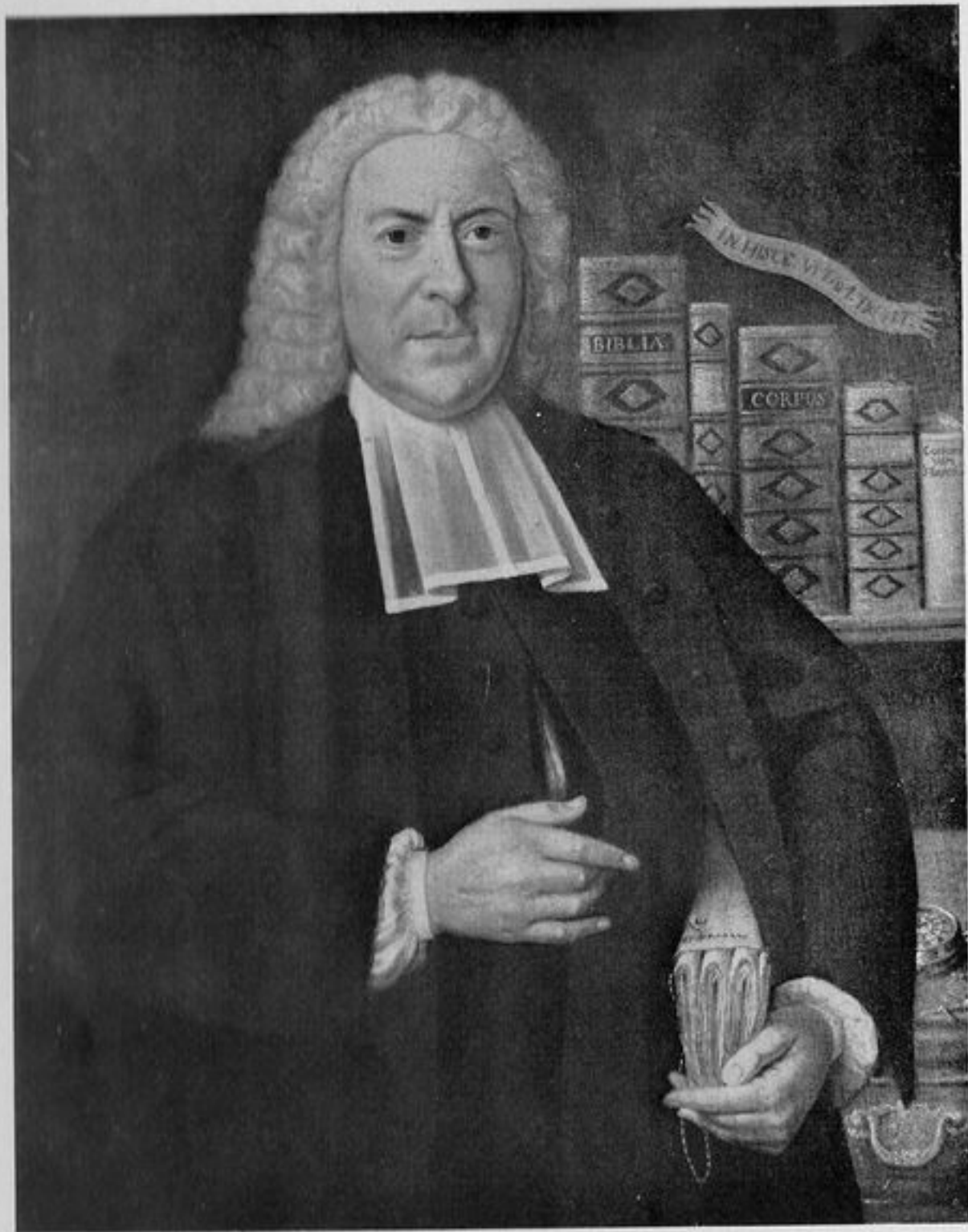
(78) Notaris J. J. Verwoert te 's-Gravenhage, acte No. 421 dd. 18 Febr. 1803.

Afdruk van het cachet met
alliantiewapen van Son-Jouw.

Afdruk van het cachet van
Pieter Thomas van Son, 1769—1847.

Mr. Hendrik Stephanus van Son, 1693—1768, aetat 62,
olieverf op doek door H. Serin, 1755.

Anna Maria Stipel, 1710—1781,
echtgenote van Mr. H. S. van Son, aetat 45,
olieverf op doek door H. Serin, 1755.

Matthijs Hendrik van Son, 1740—1803,
olieverf op doek, schilder en jaar onbekend.
Naar het origineel bij de familie de Visch Eijbergen.
Een tweede exemplaar aanwezig bij de familie
Hofstede van Son.

ANNE KERKMAN te hebben en benoemde daarom tot mede voogd Mr. HENDRIK MALECOTIUS, wonende te 's-Gravenhage. ⁽⁷⁹⁾

M. H. VAN SON werd 25 Februari 1803 bijgezet in de familie-grafkelder in de Groote kerk, waarin ook zijn ouders waren begraven. In dezen kelder waren verder gedurende het leven van M. H. VAN SON begraven:

18 Januari 1793 ANNA JOUW;

25 April 1793 MATTHIJS HENDRIK ANNE KERKMAN, kind van ANNA MARIA VAN SON;

7 Maart 1797 een kind genaamd GOEDSCHALK LEONARD DE BRUIJN KOPS, oud 16 maanden;

24 Maart 1797 CORNELIA SARA VAN SON, dochter van M. H. van Son;

13 Maart 1800 WILLEM KERKMAN, kind van ANNA MARIA VAN SON;

18 October 1801 ANNA MARIA VAN SON, huisvrouw van Mr. W. J. KERKMAN;

19 Februari 1803 Mr. WILLEM JACOB KERKMAN.

ANNA MARIA DE VIRIEU vestigde zich als weduwe later te Zalt Bommel, waar zij in 1826 woonde ten huize van haar broeder Mr. OTTO DE VIRIEU, in de Gammersstraat. In dat jaar testeerde zij. Zij legateerde aan haar nicht MATTHEA HENRIETTA DE VIRIEU, dochter van wijlen haar broeder den Vice-Admiraal ALEXANDER GIJSBERT CORNELIS DE VIRIEU al haar klederen en lijfstoebehoren, haar kabinet en haar chiffonnière, en benoemde tot haar universeelen erfgenaam haar broeder JACOB DE VIRIEU, ontvanger der Domeinen en wethouder der stad Zalt Bommel. ⁽⁸⁰⁾

III. MARIA CATHARINA VAN SON

dochter van Mr. HENDRIK STEPHANUS en ANNA MARIA STIPEL;
geboren te 's-Gravenhage 24 Augustus 1741, gedoopt aldaar Groote kerk 27 Augustus 1741; overleden te Amsterdam 26 Maart 1796; ondertrouwd te Amsterdam 17 October en te 's-Gravenhage 19 Oct. 1760, trouwt te 's-Gravenhage Nieuwe kerk 3 November 1760 Mr. JAN REIJNHARD DE FAMARS, zoon van JACOB GERHARD en JOHANNA CATHARINA SNOECK; gedoopt te Amsterdam, Zuiderkerk, 4 Mei 1735, overleden Januari 1811, begraven te Amsterdam, Zuiderkerk 8 Jan. 1811.

Uit dit huwelijk:

1. JACOB, gedoopt te 's-Gravenhage, Groote kerk, 1 Januari 1762, overleden aldaar Juni 1762, aan „tanden en stuipen“.

Mr. J. R. DE FAMARS werd in 1756 ingeschreven als student aan de Hooge school te Utrecht. In dat jaar afgestudeerd, werd hij 27 October 1756 benoemd tot advocaat voor het Hof van Holland. ⁽⁸¹⁾

⁽⁷⁹⁾ Notaris als voren, acte van assumptie tot mede voogd, dd. 23 Febr. 1803.
Notaris als voren, acte 31 Maart 1803: Anna Maria de Virieu, weduwe M. H. van Son, Mejuffrouwen Magdalena Jacoba Elisabeth van Son en Catharina Renardina van Son, alle wonende alhier, in qualiteit als met en benevens Pieter Thomas van Son, zoo voor zich zelve en als voogd van Matthijs Hendrik Anne Kerkman, gezamenlijke erfgenamen van wijlen Matthijs Hendrik van Son Hendriksz, geven volmacht aan Pieter Thomas van Son om alle actien en praetensien in te vorderen.

⁽⁸⁰⁾ Notaris J. M. G. Hoffmann van Hove te Zalt Bommel, acte 27 April 1826.

⁽⁸¹⁾ Hof van Holland: Register van Advocaten.

Na zijn huwelijk testeerde hij 28 November 1760⁽⁸⁸⁾, vestigde zich te 's-Gravenhage in de groote Raemstraat⁽⁸⁹⁾ en betrok 1 Mei 1762 een huis aan de noordzijde van de Princegragt, dat hij voor 4 jaar had gehuurd van Mr. JAN RAVENS. Hij verliet dit huis echter vóór Mei 1764 „met ongedierte bezet”,⁽⁹⁰⁾

Hij vestigde zich nu weer te Amsterdam op de Colveniers Burgwal over het Oost Indisch Huis, waar hij voor zijn huwelijk had gewoond. Te Amsterdam praktiseerde hij als advocaat voor het Gerecht der stad en was als zoodanig reeds in 1757 ingeschreven. Sinds 1766 woonde hij aldaar op de Keizersgracht bij de Utrechtsche straat.⁽⁹¹⁾

Toen hier in 1796 zijn vrouw overleed, bezaten zij in gemeenschap van goederen een vermogen van f 60000.⁽⁹²⁾ Hij hertrouwde te Abcoude 13 November 1796 (ondetr. te Amsterdam 14 October 1796) voor het Gerecht met GRIETJE TIENKEN, oud 30 jaar, afkomstig uit Stotel in Hannover en wonende te Amsterdam op de Rapenburgergracht.⁽⁹³⁾

Uit dit huwelijk werd geboren:

JOHANNA CATHARINA DE FAMARS, geboren 3 Aug. 1798 gedoopt te Amsterdam, Zuiderkerk 8 Aug. 1798⁽⁹⁴⁾ overleden te Utrecht 13 Augustus 1852.⁽⁹⁵⁾

III. Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON

zoon van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW;

geboren 17 Augustus 1762, gedoopt te 's-Gravenhage, Nieuwe kerk 22 Augustus 1762, overleden te 's-Gravenhage 18 November 1787, begraven aldaar, Groote kerk; ongehuwd.

Mr. H. S. VAN SON ontving zijn opleiding aan de Latijnsche school te 's-Gravenhage, waar hij 9 Maart 1774 werd toegelaten tot de 4e klasse⁽⁹⁶⁾.

Op 28 April 1782 werd hij ingeschreven aan de Hooge school te Leiden als student in de rechten. Hij promoveerde aldaar 17 December 1783 op een proefschrift getiteld: „Specimen juris publici Belgici inaugurale de natura et indole Curiae Hollandicae (vulgo het Hof van Holland) sub Comitibus”.⁽⁹⁷⁾ Van dit werk verscheen te Leiden in 1792 een Hollandsche vertaling in de „Staatkundige Academie-

⁽⁸⁸⁾ Notaris L. Sijthof te 's-Gravenhage, acte 28 November 1760.

⁽⁸⁹⁾ Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

⁽⁹⁰⁾ Notaris G. Mijne te 's-Gravenhage, acte van insinuatie 2 Mei 1764.

⁽⁹¹⁾ Heerenboekjes van Amsterdam.

⁽⁹²⁾ Notaris A. Santhagens te Amsterdam, acte 30 Juni 1806.

Register van de Collaterale impost te Amsterdam 1806, fol. 246.

⁽⁹³⁾ Huwelijks Inteecken-register van Amsterdam, fol. 193v.

⁽⁹⁴⁾ Doopregister van de Zuiderkerk te Amsterdam, fol. 186v.

⁽⁹⁵⁾ Rijks-archief in Gelderland; Genealogie van de geslachten de Beaumont en de Famars, handschrift uit het archief van Brakel. Verlucht met gekleurde wapens: de Famars, gevierendeeld, 1 en 4 in zwart 7 gouden leliën (2,3,2), 2 en 3 in zilver een zwarte adelaar.

⁽⁹⁶⁾ Bewijs van toelating, ondertekend door den Rector Simon de Leeuw; in Familie-archief.

⁽⁹⁷⁾ Twee exemplaren van dit proefschrift, gedrukt te Leiden bij Samuel en Johannes Luchtmans, 1783 en opgedragen aan zijn vader Matthijs Hendrik van Son, in Familie-archief.

verhandelingen over gewichtige onderwerpen ter opheldering der vaderlandsche Historie en Rechten”, deel II, onder den titel: „Verhandeling over de natuur en oorsprong van het Hof van Holland onder de Graaven”, door Mr. H. S. VAN SON.⁽⁹⁸⁾

18 December 1783 legde hij den eed af als advocaat voor het Hof van Holland en de Hooge Raad.⁽⁹⁹⁾ Hij bleef te 's-Gravenhage inwonen bij zijn ouders.⁽¹⁰⁰⁾ In 1785 en 1786 was hij diaken van de Engelsche kerk.⁽¹⁰¹⁾

Hij was verloofd met SARA ELIZABETH SIJTHOFF, gedoopt den 29 Januari 1768 in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage, als dochter van den procureur LAMBERTUS SIJTHOFF en CHRISTINA VOET. Zij overleed te 's-Gravenhage in Juni 1787 aan de tering, en aan de zelfde ziekte overleed haar verloofde 5 maanden later. Beiden werden begraven in de Groote kerk in het familiegraf van LAMBERTUS SIJTHOFF.⁽¹⁰²⁾

In de kennisgeving van zijn overlijden, getuigde zijn vader M. H. VAN SON o.m.: „Het heeft den Vrijmachtigen God, die van zijne daaden niet antwoord, naar zijn eeuwig besluit, behaagt, mijnen teergeliefden en waardigen zoon, Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON, Advocaat voor de Hoven van Justitie alhier, in den ouderdom van vijf en twintig jaaren en drie maanden, na eene langdurige uitteerende ziekte — naar allen schijn, meest veroorzaakt door zijne onoverkomelijke droefheid over het ontijdig doch zalig afsterven, voor nu vijf maanden, aan gelijksoortige kwaal, van zijne aan hem verloofde vriendinne Mejuffrouw SARA ELIZABETH SIJTHOFF, even negentien jaaren oud — deze morgen ten zes uren het tijdelijke met het Eeuwige te doen verwisselen. Hij leefde voorbeeldig, en nog meer voorbeeldig is hij, op een allerleerzaamst en geduldig sterfbedde, met een verzekerd vertrouwen, dat zijn Verlosser leefde, in den Heere ontslaapen. . . . terwijl wij door de Genade van den Algenoegzaamen God smeeken, te worden bewaam gemaakt, om ons, ook in deeze voor ons harde weg van bittere beproevingen, aan Zijne vaderlijke roede, en aan Zijne altoos heilige en goede wil, op eene betaamelijke wijze te kunnen onderwerpen, en ook byzonder door de troostredenen, die wij, en allen, die des Overleedens bedsonde omringd hebben, bij herhaaling uit zijnen mond zelve hoorden, onze droefheid te maatigen, en ons en onze overgebleevene kinderen, in onze en hunne bedruktheid, zoo veel mogelijk, op te beuren.”⁽¹⁰³⁾

Op dit sterfgeval schreef JOHANNES D'ARNAUD een gedicht, getiteld: „Aan mijnen oom den Heere MATTHIJS HENDRIK VAN SON, HENDRIKSZ, Procureur voor de Hoven van Justitie in 's-Gravenhage, ter gelegenheid van het overlijden van zijnen oudsten zoon den Heere Mr. HENDRIK STEPHANUS VAN SON, Advocaat voor welgemeide Hoven, den XVIII van Slagtmaand, 1787.”⁽¹⁰⁴⁾

⁽⁹⁸⁾ Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage.

⁽⁹⁹⁾ Hof van Holland No. 5943: Register van Advocaten.

Hooge Raad No. 1315: Register van eedsafleggingen van advocaten etc.

⁽¹⁰⁰⁾ Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

⁽¹⁰¹⁾ Bibliotheek Gemeente-archief 's-Gravenhage: Achronological Roll of the Rev. Ministers, Elders and Deacons of the English Church at the Hague.

⁽¹⁰²⁾ De grafboeken der Groote of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage, door M. G. Wildeman, blz. 110.

⁽¹⁰³⁾ Gedrukte kennisgeving van overlijden, berustende bij de brieven aan Th. Groeneweg van Oudshoorn, suppoost der Weeskamer te Amsterdam, op Gemeente-archief Amsterdam.

⁽¹⁰⁴⁾ Gedrukt exemplaar van dit gedicht, vervolgd met een grafschrift, gedateerd den XIX van Slagmaand 1787, in Familie-archief.

zoon van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW;
geboren 28 October 1763, gedoopt te 's-Gravenhage, Grootte kerk, 2 November 1763, overleden aan boord van 's-Lands schip Ceres 3 Juni 1789; ongehuwd.

J. J. VAN SON werd 30 Maart 1784 benoemd tot luitenant ter zee en legde 8 Juni d.a.v. den eed af. ⁽⁹⁹⁾ Van de 20 zeeofficieren, die met hem werden benoemd door de Admiraliteit op de Maze, werd hij als No. 5 in de ranglijst geplaatst. Op 11 Januari 1785 werd hij overgeplaatst van het fregat den Arend op het fregat Ceres. ⁽¹⁰⁰⁾

In October 1785 werd gelast, dat twee schepen van 50 à 60 stukken, benevens de fregatten Ceres en Scipio naar Oostindien zouden worden gezonden. Aan den Capitein VAN HALM, die de Ceres commandeerde, werd opgedragen nog 30 man voor zijn fregat aan te nemen, zijn rol te brengen op 260 man en te zorgen uiterlijk half December zelfree te zijn. ⁽¹⁰¹⁾

De Ceres zeilde Zaterdag 17 December 1785 uit van de reede van Hellevoetsluis, passeerde 16 Maart 1786 den evenaar en kwam 11 Mei 1786 ten anker in de baai Falso aan de Kaap de goede Hoop. Na een oponthoud van 2½ maand werd de reis op 29 Juli voortgezet. Op de kust van Ceylon bleef het schip ruim een maand voor anker en kwam 30 December 1786 ter reede van Batavia aan. Van hier uit werden verschillende reizen ondernomen in den Archipel, o.a. naar Ternate, Malakka en Riouw. Nadat 29 Juni 1788 de luitenant J. J. VAN SON uit den ziektetuin van Batavia aan boord was teruggekeerd, werd 2 dagen later de terugreis naar het vaderland aanvaard. Te Ceylon bleef het schip van 20 Augustus tot 18 October 1788 en ging toen onder zeil naar de Kaap de Goede Hoop, waar het 25 December aankwam. Den volgenden morgen ging de luitenant VAN SON „voor ziek na de wal”. Zijn ongesteldheid moet ernstig zijn geweest, want hij keerde eerst op 8 April 1789 aan boord terug, waarna het schip drie dagen later onder zeil ging naar Europa. Op dien terugreis is hij overleden. In het scheepsjournaal staat daarvan aangeteekend:

„woensdag 3 Juny 1789 is overleeden den Lieutnt J. J. VAN SON, maakten een kist voor dezelve, deeden de laatste Eer aan den overleedenen, droegen het Lijk 3 maal rondtom het schip. Voor het Lijk gingen de dekofficieren en daar agter de Lieutenanten. Zetten het Lijk over boord, heesse de Vlag halven stok en deeden een salvo van 7 canon schooten”. De plaats van het schip werd dien dag bevonden: N. B. 25° 32', Lengte 340° 28'. De Ceres arriveerde 11 Juli 1789 op de reede van Hellevoetsluis. ⁽¹⁰²⁾

Er moet toen dadelijk bericht zijn gezonden aan de familie te 's-Gravenhage, want zijn vader M. H. VAN SON communiceerde den 13e Juli 1789 het overlijden van „onzen zeer beminden tweden zoon JAN JACOB VAN SON, Luitenant ter zee en in die qualiteit geplaatst op 's Lands Schip van oorlog de Ceres, op den 3 Juny dezes Jaars, zijnde op de terug rijze uyt d'Oost-Indien na eene zeer langduurende ziekte, in de ouderdom van 25 jaar en 7 maanden.” ⁽¹⁰³⁾

⁽⁹⁹⁾ Admiraliteit op de Maze, No. 96: Copie commissie-brieven. De origineele Commissie-brief in het familie-archief.

⁽¹⁰⁰⁾ Idem No. 176: Resolutien van de gecommiteerde raden 1785, 11 Januari.

⁽¹⁰¹⁾ Idem No. 179: Resolutien alsvoren 1785, 4 October.

⁽¹⁰²⁾ Idem No. 1230: Journaal, gehouden door den eersten schrijver T. Hoeting op 's Lands schip Ceres, gedurende zijn reis naar Oost-Indie 1785, Dec. 11 — 1789, Juli 18.

Idem No. 853: Betaalsrol van de Ceres 1785/9, waarin op fol. 4 staat:

Jan Jacob van Son, f 30 per maand, overleeden 3 Juny 1789.

⁽¹⁰³⁾ Gedrukte kennisgeving van overlijden, berustende bij de brieven aan Th. Groeneweg van Oudshoorn, suppoort der Weeskamer te Amsterdam, op het Gemeente archief Amsterdam.

dochter van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW;
geboren 15 Augustus 1765, gedoopt te 's-Gravenhage, Grootte kerk 18 Augustus 1765, overleden te 's-Gravenhage 11 October 1801, begraven aldaar in de Grootte kerk, in het familiegraf van haar ouders, 18 October 1801; ondertrouwd te 's-Gravenhage 11 Maart 1792, tr. aldaar in de Engelsche kerk 25 Maart 1792 Mr. WILLEM JACOB KERKMAN, zoon van WILLEM, onderkoopman te Dacca en ELISABETH ANNA CROMBOU; geboren te Bengalen circa 1764, overleden te 's-Gravenhage 14 Februari 1803, begraven te 's-Gravenhage, Grootte kerk, bij zijn vrouw, 19 Februari 1803.

Uit dit huwelijk:

1. MATTHIJS HENDRIK ANNE, geboren te 's-Gravenhage 8 Januari 1793, gedoopt aldaar, Grootte kerk, 9 Januari 1793, overleden aldaar, oud 15 weken aan stuip, begraven aldaar Grootte kerk in het familiegraf van Son 25 April 1793.
2. MATTHIJS HENDRIK ANNE, geboren 3 April 1796, gedoopt te 's-Gravenhage, Nieuwe kerk 5 Mei 1796; werd 12 April 1815 tweede luitenant bij de Schutterij te Amsterdam, kreeg 10 September 1816 eervol ontslag ⁽¹⁰⁴⁾ waarna hij 24 September 1816 student in de rechten te Leiden werd. Ongehuwd overleden te Amsterdam 5 Februari 1817.
3. WILLEM, geboren 6 October 1799, gedoopt te 's-Gravenhage, Nieuwe kerk 10 November 1799, overleden aldaar, oud 5 maanden aan de tanden, begraven aldaar, Grootte kerk, in het familiegraf van Son 13 Maart 1800.

Mr. W. J. KERKMAN was op jeugdigen leeftijd uit Bengalen naar Holland gezonden, waar hij in 1774 ten huize van zijn oom SAMUEL CROMBOU, predikant te Oostzanen, woonde. Op 13 April van dat jaar overleed zijn vader te Dacca en werd hij universeel erfgenaam. Het Hof van Holland benoemde tot zijn voogden Mr. HENDRIK ARNOLD KREET en MICHIEL SMITS. ⁽¹⁰⁵⁾

Van Mei 1783 tot September 1786 was hij klerk bij notaris A. VERMEY te Oudewater ⁽¹⁰⁶⁾ en werd 6 Juli 1784 benoemd tot procureur voor 't Gerecht van die stad. ⁽¹⁰⁷⁾ In 1785 erfde hij f 4000 van zijn neef WILLEM KERKMAN, die als onderkoopman en secretaris van Politie te Samarang was overleden. ⁽¹⁰⁸⁾

Hij werd 30 October 1786 ingeschreven als student in de rechten aan de Hooze school te Leiden. Op 14 December 1790 werd hij advocaat voor het Hof van Holland, ⁽¹⁰⁹⁾ en in April 1791 voor de Hooze Raad. ⁽¹¹⁰⁾ In 1795 werd hij curator van de Latijnsche school te 's-Gravenhage en leenman van de Leenkamer van Holland. ⁽¹¹¹⁾ Van 2 Februari tot 2 April 1795 was hij lid van de Provisioneele raad van 's-Gravenhage ⁽¹¹²⁾ en diaken van de Engelsche kerk in 1792, 1800 en 1801 ⁽¹¹³⁾.

⁽¹⁰⁴⁾ Gewapende Burgerwacht te Amsterdam, door J. A. Jochems, blz. 87.

⁽¹⁰⁵⁾ O. I. Testamenten No. 4263: Het besloten testament dd. 11 April 1774 te Dhacca in Bengalen gemaakt door Willem Kerkman, van Oudewater, onderkoopman en factor te Dacca, weduwnaar van Elisabeth Anna Crombou, wordt geopend door Paulus van Grieken, onderkoopman te Hougly, acte 20 April 1774.

Scheepsboek „Langewijk” 1750, folio 148.

⁽¹⁰⁶⁾ Protocol Notaris A. Vermey te Oudewater.

⁽¹⁰⁷⁾ Request en Appointementboek van Oudewater, folio 226v.

⁽¹⁰⁸⁾ O. I. Testamenten No. 3560.

⁽¹⁰⁹⁾ Hof van Holland No. 5943: Register van Advocaten etc.

⁽¹¹⁰⁾ Hooze Raad No. 1315: Register van eedsafleggingen van advocaten etc.

⁽¹¹¹⁾ Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

⁽¹¹²⁾ Jaarboek van „Die Haghe”, 1908.

⁽¹¹³⁾ Bibliotheek Gemeentearchief 's-Gravenhage: Achronological Roll of the Rev. Ministers, Elders and Deacons of the English Church at the Hague.

Hij woonde in 1791 ten huize van VAN DER VOORT op de hoek van de Spuistraat en Achterom. In zijn eerste huwelijksjaren van 1792—1794 nam hij zijn intrek bij zijn schoonvader VAN SON op de Dagelijksche groenmarkt. Daarna vestigde hij zich in de Nieuwe Molstraat. In 1800 woonde hij op de Kalvermarkt. ⁽¹¹¹⁾ Ook bewoonde hij de buitenplaats Vreedenburg bij Leidschendam. ⁽¹¹⁹⁾

In December 1802 had hij een huis gekocht aan de zuidzijde van de Amsterdamsche Veerkade en in Januari 1803 een achter dit huis gelegen stal en koets-huis aan het Delfsche wagenveer. ⁽¹²⁰⁾ Door zijn plotseling overlijden kon hij dit perceel niet meer betrekken. De overdracht geschiedde den 16 Mei 1803 aan de voogden van zijn zoon, die het op denzelfden dag transporteerden aan EVA MARIA BREUGEL c.s. ⁽¹¹⁴⁾

Mr. W. J. KERKMAN was in 1791 als preferent crediteur van den insolventen boedel van wijlen PAULUS VAN GRIEKEN, in leven onderkoopman te Hougly, in een proces gewikkeld tegen de overige crediteuren van dien boedel. Dit proces eindigde door een sententie van het Hof van Justitie te Chinsura in Bengalen van 9 December 1801, waarna KERKMAN 5440 secca ropyen of f 7344 ontving ⁽¹¹⁵⁾.

In 1798 werd hij universeel erfgenaam van zijn tante HELENA KERKMAN, weduwe van JACOBUS HIJSTERKAMP ⁽¹¹⁶⁾.

Mr. W. J. KERKMAN en ANNA MARIA VAN SON, die getrouwd waren met onderhandsche huwelijksche voorwaarden van 29 Februari 1792, testeerden 2 Augustus 1792. Zij benoemden elkander tot universeel erfgenaam en bepaalden dat de langstlevende gehouden zou zijn de kinderen, die zij zouden nalaten, een fatsoenlijke educatie te geven tot den ouderdom van 25 jaren en dan inplaats van de legitieme portie, aan hen uit te keeren in contante penningen, zooveel als de staat des boedels in gemeede zal oordeelen te behooren ⁽¹¹⁷⁾.

Nadat ANNA MARIA VAN SON den 11en October 1801 ⁽¹¹⁸⁾ in den ouderdom van 36 jaar aan longziekte was overleden, benoemde Mr. W. J. KERKMAN tot voogden over zijn minderjarige zoon MATTHIJS HENDRIK ANNE, Mr. JAN BONDT, advocaat en JAQUES TEYSSET, koopman te Amsterdam ⁽¹¹⁹⁾.

Mr. W. J. KERKMAN overleed 14 Februari 1803 ⁽¹²⁰⁾, oud 39 jaar aan een be-roerte. Op verzoek van de voogden van zijn zoon, begaf zijn zwager, notaris PIETER THOMAS VAN SON zich den dag na de begrafenis naar het sterfhuys en na alle kasten waarin naar alle apparentie eenige goederen van waarde zig zoude kunnen bevinden, behoorlijk te hebben gesloten, verzegelde hij de benedenkamer aan straat en vervolgens alle vier de bovenkamers. Den 28en Februari d.a.v. werden de verzegelingen weder door hem verbroken ⁽¹²¹⁾.

Uit den inventaris van den boedel blijkt, dat Mr. W. J. KERKMAN een vermogen naliet van f 94000. Onder de bijouterien bevonden zich een silver cachet met wapen en twee portraitten in 't goud gemonteerd, zijnde de heer overleedene en deszelfs vooroverleedene huysvrouwe.

⁽¹¹⁴⁾ Transportregister van 's-Gravenhage, acte 16 Mei 1803.

⁽¹¹⁵⁾ Notaris P. T. van Son te 's-Gravenhage, acten 17 Maart 1791, 24 Augustus 1793, 6 November 1797 en 8 October 1798; Notaris J. H. Noordbeek aldaar, acte 2 September 1799; Notaris M. G. van Kervel aldaar, acte 23 Nov. 1802.

⁽¹¹⁶⁾ Notaris J. H. Noordbeek te 's-Gravenhage, acte 18 April 1798.

⁽¹¹⁷⁾ Notaris alsvoren, acte 2 Augustus 1792.

⁽¹¹⁸⁾ Notaris J. J. Verwoert, te 's-Gravenhage, acte 8 November 1802.

⁽¹¹⁹⁾ Notaris M. G. van Kervel te 's-Gravenhage, acte 25 Januari 1802.

⁽¹²⁰⁾ Notaris alsvoren, acte van inventaris dd. 12 April 1803.

⁽¹²¹⁾ Notaris P. T. van Son te 's-Gravenhage, acten 20 en 28 Februari 1803.

IIIc. MAGDALENA JACOBA ELISABETH VAN SON

dochter van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW; geboren 26 December 1766, gedoopt te 's-Gravenhage, Groote kerk, 28 December 1766, overleden te Haarlem 31 December 1854, ongehuwd.

Na de dood van haar moeder testeerde M. J. E. VAN SON in October 1793. Zij legateerde aan haar vader het vruchtgebruik van haar na te laten goederen en institueerde tot haar universele erfgenamen haar zusters en broeder ANNA MARIA VAN SON, getrouwd met Mr. WILLEM JACOB KERKMAN, CORNELIA SARA VAN SON, PIETER THOMAS VAN SON en REINHARDINA CATHARINA VAN SON ⁽¹²²⁾.

Den 4 Januari 1797 testeerde zij opnieuw met haar zusters CORNELIA SARA VAN SON en REINHARDINA CATHARINA VAN SON, waarbij zij verklaarden ieder op zich zelve tot erfgenaam te roepen hun vader M. H. VAN SON. ⁽¹²³⁾

Haar zuster CORNELIA SARA overleed in Maart 1797 en toen ook haar vader in 1803 overleed, testeerde zij wederom met haar zuster REINHARDINA CATHARINA. Zij benoemden elkaar tot universele erfgenamen, terwijl de langstlevende van hun beide tot eenig erfgenaam benoemde het kind of de kinderen van hun geliefden broeder PIETER THOMAS VAN SON, ieder voor een egale portie. ⁽¹²⁴⁾

Daarna verliet zij 's-Gravenhage en vestigde zich met haar zuster REINHARDINA CATHARINA te IJsselstein. Toen deze laatste in 1807 in het huwelijk trad, verhuisde MAGDALENA JACOBA ELISABETH in het zelfde jaar naar Zalt Bommel en 22 April 1813 naar Haarlem. Van hier vertrok zij weder 10 Mei 1815 naar Utrecht, doch keerde 24 Juni 1816 te Haarlem terug. ⁽¹²⁵⁾ Van 1818 tot 1822 woonde zij weer te Zalt Bommel, waarna zij zich 28 Aug. 1822 voor goed in Haarlem vestigde, waar zij een huis betrok op het Spaarne, wijk 1 No. 846 ⁽¹²⁶⁾.

In Haarlem kocht zij einde 1823 voor f 350 een plaisiertuin, genaamd Niet gedacht, groot ruim 30 roeden, ingaande in zeker laantje op 't Cingel bij de Eendjes of Leidsche waterpoort, gelegen met desselfs huizinge in het land het Rozenprieel, tusschen de tuin genaamd Rosenlust en de buitenplaats genaamd Koningstein ⁽¹²⁷⁾. Zij verkocht deze tuin weer in April 1828. ⁽¹²⁸⁾

Toen haar broeder PIETER THOMAS VAN SON, die zij financieel had geholpen, door zijn te hooge levenswijze zijn fortuin had verloren, benoemde zij in 1830 zijn vier kinderen tot universeel erfgenaam, ieder voor een gelijk vierde deel, doch liet het vruchtgebruik voor 2/3 aan haar broeder en voor 1/3 aan diens vrouw. ⁽¹²⁹⁾ De verstandhouding met haar broeder nam echter een ongunstige wending. Althans in 1832 verklaarde zij te herroepen „mijn testament ten jare 1830 voor den notaris Haselaar gepasseerd, 't welk ik intusschen had gewenscht onveranderd met mijnen dood te bekrachtigen, als waarbij ik de zorg om het kapitaal mijner zuiver overschietende nalatenschap ten behoeve van de kinderen van mijnen broeder PIETER THOMAS VAN SON te conserveren had vereenigd met die om tevens denzelfden mijnen broeder daarvan te doen jousseren, dan waarvan ik mij gedrongen heb gevonden tot mijn leedwezen terug te komen door de eigene handelingen van gemelden mijnen broeder, die

⁽¹²²⁾ Notaris J. H. Noordbeek te 's-Gravenhage, acte 22 October 1793.

⁽¹²³⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 4 Januari 1797.

⁽¹²⁴⁾ Notaris M. G. van Kervel te 's-Gravenhage, acte 10 Maart 1803.

⁽¹²⁵⁾ Lidmaten-boeken van Zalt Bommel en Haarlem.

⁽¹²⁶⁾ Register der personen, welke hun woonplaats naar Haarlem hebben overgebracht; Volkstelling-register 1829. Spaarne No. 846 is thans No. 14, gelegen naast Teijler.

⁽¹²⁷⁾ Notaris J. Scholting te Haarlem, acte 30 December 1823.

⁽¹²⁸⁾ Notaris W. A. Haselaar te Haarlem, acten 21 en 25 Augustus 1827 en 21 April 1828.

⁽¹²⁹⁾ Notaris W. A. Haselaar te Haarlem, acte 7 Augustus 1830.

heeft kunnen goedvinden niet alleen aan mij als aan eene vreemde te schrijven, maar zelfs mij te bedreigen met vervolgingen, welke, hoezeer door mij in geenen deele gevreesd, mij echter hoogst verachtelijk zijn voorgekomen". Zij maakte nu een nieuw testament, waarin zij haar broeder niet meer noemde, aan diens vrouw MARIA ANTOINETTA JANSEN f 2000 legateerde, aan haar neven MATTHIJS HENDRIK VAN SON, Directeur van 's Rijks Schatkist te Assen, en HENDRIK STEPHANUS VAN SON, in der tijd naar de Oostindien vertrokken, thans met verlof hier te lande, ieder f 10000 naliet en haar twee nichten CORNELIA CATHARINA ANNA VAN SON, gehuwd met ABRAHAM MEINSMA, ontvanger te Delfshaven, en ANNA MARIA VAN SON, gehuwd met JAN DE VISCH EYBERGEN, referendaris te 's-Hage, tot haar erfenamen benoemde, ieder voor de helft. ⁽¹²⁹⁾ In dit testament, even als in dat van 1830, vermaakt zij het „portrait van wijlen mijnen waardigen vader" aan haar jongste nicht DE VISCH EYBERGEN, geboren VAN SON.

Ook deze regeling bevredigde haar op den duur niet, want nog verschillende malen veranderde zij haar testament. ⁽¹³¹⁾ Haar broeder en schoonzuster werden daarin niet meer genoemd. De porties echter, welke zij aan haar neven en nichten toedacht, veranderden telkens, vermoedelijk in verband met hunne gewijzigde financiële omstandigheden. HENDRIK STEPHANUS VAN SON zou een legaat van f 10000 ontvangen. Daarentegen kregen de drie overigen telkens verschillende bedragen, die in haar testament van 1841 werden vastgesteld: voor MATTHIJS HENDRIK VAN SON en voor zijn zuster MEINSMA elk 32 certificaten van f 1000 op het Grootboek der N.W.S., rentende 2½% en 1/3 in haar verdere goederen; voor de kinderen van haar nicht ANNA MARIA DE VISCH EYBERGEN, geboren VAN SON f 40000 ingeschreven op het Grootboek der N.W.S., rentende 2½%, onder den last, dat de renten door haar nicht DE VISCH EYBERGEN-VAN SON haar leven lang zouden worden genoten en voor deze nicht zelf 1/3 van haar verdere goederen.

Van de kinderen van haar nichten MEINSMA en DE VISCH EYBERGEN, zouden volgens de verschillende testamenteën sinds 1830, de dochters, die naar haar genoemd waren, een byzonder aandenken krijgen. Zoo werd aan MAGDALENA JACOBA ELISABETH MEINSMA gelegateerd „mijn goude horloge met dito ketting", en aan MAGDALENA JACOBA ELISABETH DE VISCH EYBERGEN, eerst „mijn goude naaldekker, dito ring en dito speld met blauwe steen en juweelen bezet" en sinds 1836 „mijn goude etui, goude en juwele speldjes en ringen." Bovendien kreeg MARIA PETRONELLA ANTOINETTA MEINSMA, de latere mevrouw EVERTS, sinds 1840 een legaat van f 2000.

Toen haar neef ABRAHAM MEINSMA in 1825 benoemd was tot ontvanger te Delfshaven, stelde MAGDALENA JACOBA ELISABETH VAN SON zich borg voor f 5200. Zij herhaalde dit in 1826. ⁽¹³²⁾ En toen hij in 1839 Ontvanger der accijnsen te Rotterdam werd, deed zij hetzelfde tot een bedrag van f 25000. ⁽¹³³⁾ Ook voor haar neef Mr. MATTHIJS HENDRIK VAN SON stelde zij zich borg na diens benoeming tot administrateur van 's Rijks schatkist te Assen ⁽¹³⁴⁾.

In haar huis op het Spaarne woonde bij haar in Mejuffrouw JOHANNA SCHUKKING, geboren te Meppel omstreeks 1801, die zij in haar testamenteën een ruim legaat toedacht, zoolang de samenwoning voortduurde. Die samen-

⁽¹²⁹⁾ Notaris als voren, acte 12 Juli 1832.

⁽¹³¹⁾ Notaris A. Walaardt Sacré te Haarlem, testamenteën dd. 17 Juni 1836, 10 December 1838, 3 Augustus 1840, 24 Maart 1841. Ongetwijfeld heeft zij na dien tijd nog meer testamenteën gemaakt. Dit is echter nog niet na te gaan, omdat de notarieële protocollen na 1841 nog niet in de Rijks-archieven zijn ondergebracht.

⁽¹³²⁾ Notaris W. A. Haselaar te Haarlem, acten 22 October 1825 en 31 October 1826.

⁽¹³³⁾ Notaris A. Walaardt Sacré te Haarlem, acten 9 September, 24 September en 31 October 1839.

⁽¹³⁴⁾ Notaris W. A. Haselaar te Haarlem, acte 22 October 1825.

woning eindigde echter omstreeks 1837, toen M. J. E. VAN SON verhuisde naar de Koningstraat No. 1058, waar zij twee diensboden hield. ⁽¹³⁵⁾ Na 1841 betrok zij een huis op de Oudegracht wijk 3 No. 152 ⁽¹³⁶⁾, waarin zij, 88 jaar oud, in 1854 overleed.

Uit haar nalatenschap kwamen o.m. een Empire ameublement en de miniatuurportretten van haar broeders Mr. HENDRIK STEPHANUS, JAN JACOB en PIETER THOMAS VAN SON en diens echtgenoot M. A. JANSEN aan PETRONELLA MARIA ANTOINETTA MEINSMA, later gehuwd met ALLARD GERRIT EVERTS. ⁽¹³⁷⁾

III. CORNELIA SARA VAN SON

dochter van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW; geboren 15 April 1768, gedoopt te 's-Gravenhage, Grootte kerk, 20 April 1768, overleden te 's-Gravenhage 20 Maart 1797, begraven aldaar 24 Maart 1797 in de Grootte kerk in het familiegraf, onghewd.

Nadat haar moeder ANNA JOUW was overleden, testeerde CORNELIA SARA VAN SON in October 1793. Zij legateerde aan haar vader MATTHIJS HENDRIK VAN SON HENDKZ., „ambagtsheer in Hinkelenoord, Kleijn en Grooten Agger, mitsgaders procureur voor alle Hoge Collegien en Hoven van Justitie in den Haag" het vruchtgebruik van haar na laten goederen en institueerde tot haar universeele erfenamen haar zusters en broeder ANNA MARIA VAN SON getrouwd met Mr. WILLEM JACOB KERKMAN, MAGDALENA JACOBA ELIZABETH VAN SON, PIETER THOMAS VAN SON, notaris en procureur alhier en REINHARDINA CATHARINA VAN SON ⁽¹³⁸⁾.

Den 4 Januari 1797 testeerde zij opnieuw met haar zusters M. J. E. VAN SON en R. C. VAN SON, waarbij zij verklaarden ieder op zig zelfs tot erfgenaam te roepen hun vader M. H. VAN SON HZN. ⁽¹³⁹⁾. Enkele maanden later overleed CORNELIA SARA, waarna haar vader de volgende advertentie in de couranten liet plaatsen:

Gisteren avond is mijne teergeliefde Dochter CORNELIA SARA VAN SON, oud bijna 29 Jaaren, aan eene uitteerende ziekte overleeden.

*'s-Hage
den 21 Maart 1797.*

M. H. VAN SON HENDKZ.

⁽¹³⁵⁾ Volkstellingregister van Haarlem 1839. Koningstraat No. 1058 is thans No. 39.

⁽¹³⁶⁾ Oudegracht No. 152 is thans No. 83.

⁽¹³⁷⁾ Volgens mededeeling van hun zoon A. G. A. Everts te Utrecht. Copieën van de 4 miniatuurportretten thans bij H. J. A. van Son te 's-Hage.

⁽¹³⁸⁾ Notaris J. H. Noordbeek te 's-Gravenhage, acte 22 October 1793.

⁽¹³⁹⁾ Notaris B. van Meerloo te 's-Gravenhage, acte 4 Januari 1797; testament van drie gezusters, gedeclareert hebbende elk van hen geen 4000 gls goeud te zijn.

zoon van MATTHIJS HENDRIK en ANNA JOUW; geboren te 's-Gravenhage 30 Juni 1769, gedoopt aldaar Grootte kerk 2 Juli 1769, overleden aldaar 23 October 1847, begraven aldaar Algemeene begraafplaats 29 October 1847; ondertrouwd aldaar 21 Augustus 1791, trouwt aldaar Hoog Duitschekerk 4 September 1791 MARIA ANTOINETTA JANSEN, dochter van JOANNES ADRIANUS en CORNELIA CATHARINA VAN DEN CORPUT; geboren te 's-Gravenhage 15 Augustus 1770, gedoopt aldaar R.C. kerk Oude Molstraat 15 Augustus 1770, overleden aldaar 6 April 1860.

Uit dit huwelijk:

1. Mr. MATTHIJS HENDRIK, geboren te 's-Gravenhage 6 Februari 1792, gedoopt aldaar Nieuwe kerk 12 Februari 1792. Volgt in deel IX.
2. CORNELIA CATHARINA ANNA, geboren 28 Mei 1793, volgt IV.
3. ANNA MARIA, geboren te 's-Gravenhage 28 Februari 1795, gedoopt aldaar Nieuwe kerk 29 Maart 1795, overleden aldaar, oud 14 weken, begin Juni 1795, begraven aldaar Grootte kerk.
4. HENDRIK STEPHANUS, geboren te 's-Gravenhage 2 Maart 1796, gedoopt aldaar Nieuwe kerk 20 Maart 1796. Volgt in deel X.
5. ANNA MARIA, geboren 26 October 1797, volgt IVa.

PIETER THOMAS VAN SON, notaris en procureur te 's-Gravenhage, werd benoemd tot de volgende posten (1):

- 1789, 6 Juli, notaris in 's-Gravenhage, (2)
 1790, 3 September, procureur voor den Rade en Leenhove van Brabant en Lande van Overmaze,
 1794, 28 Maart, procureur bij de Raad van Staten der Vereenigde Nederlanden, (3)
 1795, 25 Maart, raad en administrateur der Domeinen (nl. de goederen van den Prins van Oranje, in Holland gelegen),
 1796, 25 Februari, procureur bij het Comitté tot de Zaken van de Marine,
 1799, 8 April, solliciteur militair bij het Agentschap der Marine,
 1799, 22 November, procureur bij de Hoge Militaire Vierschaar, (4)
 1802, 9 April, procureur bij de Zeeraad der Bataafsche Republiek, (5)
 1802, 20 Juli, procureur bij President en Raden van de Hoge Militaire Vierschaar der Bataafsche Republiek, (6)

(1) Kamer der Notarissen te 's-Gravenhage (Inventaris Notarieel archief No. 9238): Ingekomen brieven en concepten van uitgaande brieven, waarbij onder No. 31 een Lijst van de notarissen te 's-Gravenhage, nopens de posten welke hun Ed. bevoorens bekleed hebben of als nog op dit oogenblik bekleeden, 1820. De origineele opgave in familie-archief.

(2) Creatiebrief door de Staten van Holland en Westvriesland, dd. 6 Juli 1789, op perkament en admissiebrief door het Hof van Holland, op perkament, dd. 6 Juli 1789; in familie-archief.

(3) Admissiebrief door de Raad van State tot extraordinaris procureur, dd. 28 Maart 1794, op perkament, in familie-archief.

(4) Admissiebrief door de Hooge Militaire Vierschaar over het Volck van Oorlog te Lande der Bataafsche Republiek, dd. 22 November 1799, alsmede een brief geadresseerd „Aan den Burger P. T. van Son, Procureur in 't Westeynde in Den Haag“, gedateerd den Haag 5 Decb. 1799 en luidende: „Den Burger P. T. van Son word verzogt, om op morgen voordemiddag ten 11 uren te compareeren voor de Hooge Militaire Vierschaar, en aldaar af te leggen den Eed als Procureur voor gem. Collegie. Heil en Broederschap (get.) P. C. Haagen, griffier“, in familie-archief.

(5) Brief van aanstelling door de Zeeraad der Bataafsche Republiek, dd. 9 April 1802, in familie-archief.

(6) Admissiebrief door den President en Raden van de Hooge Militaire Vierschaar, dd. 20 Juli 1802, in familie-archief.

1803, 3 Februari, procureur bij het Nationaal Gerechtshof, (7)

1803, 28 Februari, procureur bij het Hof van Justitie van Holland, met 't regt van resignatie, (8)

1803, 28 Maart, procureur bij het Gedeputeerde Bestuur van Holland, met dat zelve regt,

1804, 6 Februari, solliciteur bij het Staats-bewind der Bataafsche Republiek,

1805, 30 Juli, procureur bij de Raad van Judicature over de Middelen te Water & te Lande der Bataafsche Republiek,

1806, 16 Juni, procureur bij de Raad van Finantie in het Departement Holland,

1807, 11 Juni, procureur bij het Land-drost-ampt van Maasland,

1811, 7 Maart, Avoué bij het Keizerlijk Gerechtshof in 's-Gravenhage,

1811, 3 Juli, als notaris in 's-Hage bij Keizerlijk besluit gecontinueert,

1813, 25 September, op nieuw als Avoué benoemd bij het Keizerlijk Gerechtshof,

1814, 20 Januari, solliciteur bij het Gouvernement,

1814, 11 Februari, procureur bij het Hoog Gerechtshof voor de Finantien & Zeezaken,

1814, 23 Februari, procureur bij de Commissaris Generaal en Raad van het Commissariaat Generaal van 't Departement der Monden van de Maas,

1814, 15 April, bij besluit van Z. M. gepermitteerd om onverminderd de functie van procureur bij den Hove, het notaris-amt te mogen continueeren.

In zijn practijk als notaris (9) werd hij gesteund door zijn vader M. H. VAN SON HZN., die hem talrijke minuutacten of ontwerp-minuutacten toezond, waarin hij, de vader, als procureur optrad. Op de ontwerp-acten, dan wel op afzonderlijke briefjes schreef de vader een toelichting. Zoo schreef hij bij de acte van 8 November 1798:

Waarde zoon.

Gelieft voor mij op Anthonie Moliere & Comp. te Amsterdam ten Eersten geereed te maken de gros van avond aan de Heeren MOLIERE & ZOONEN alhier te bezorgen een generaal om Beleenbank gelt in mijnen naam te transporteeren tot zodanigen somme als ik zijn Ed. nader zal opgeven.

T. T.

v. Son Hz.

donderdag 8 Nov.

Bij acte van 20 Maart 1799 schrijft de vader onder een zakelijke aanwijzing: *denkt gij wel om 't consert voor dezen avond.*

(7) Brief van aanstelling door het Nationaal Gerechtshof der Bataafsche Republiek, dd. 28 Februari 1803, op perkament, in familie-archief. (de datum van 3 Februari, zal wel op een verschrijving berusten.)

(8) Acte van resignatie, dd. 17 Mei 1803, op perkament, door het Hof van Justitie van Holland verleend aan P. T. van Son, procureur voor gemeld Hof, om zijn Comptoir of procureursplaats (dewijl hij in de plaats van zijn vader M. H. van Son Hz was gesuccedeerd) te mogen confereeren of resigneeren op een persoon daar toe bekwaam; in familie-archief.

(9) Het protocol van notaris Pieter Thomas van Son berust op het Gemeente-archief van 's-Gravenhage. Het bevat 5 banden en 15 pakken met de minuut-acten van 5 October 1789 tot 3 Juni 1828. Voorts 2 banden met de repertoires van 1812—1838; Een summiere staat der stukken, afkomstig van notaris P. Th. van Son, welke onder bewaring zijn gesteld van den notaris S. F. de Pinto. (met supplement) opgemaakt 16 Juni 1843. En ten slotte een pak concept-acten, rekeningen en notities, grootendeels zonder datum. Onder de minuutacten bevinden zich eveneens concept-acten en brieven.

Bij acte van 19 April ligt een in het Fransch gestelde brief van Moeger uit Anholt, geadresseerd:

*Au citoyen van Sonn
Notaire et Procureur
a la Haye*

Op dezen brief schreef P. T. VAN SON aan zijn vader:

*W. V.
Zal U. E. dit Relas verzenden na Anholt off wil ik het doen?
uw geh. zn.
P. T. van Son.*

Waarna de vader er op aanteekent:
hierover te spreken.

Bij acte van 6 October 1800 is aanwezig de door M. H. VAN SON in het Nederlandsch gestelde ontwerp-acte, waarop hij verder voor zijn zoon er bij voegt:
nevensgaande in 't frans te stellen om maandag elff uren te worden gepasseerd.

In het handschrift van P. T. VAN SON volgt dan een Fransche vertaling, met aanwijzingen voor den schrijver.

De acte van 17 Januari 1802 is vergezeld van een briefje van den vader, luidende:

*W.Z. ik moet morgen avond precies ten vijf uuren deze acte passeeren.
Maakt de gros tevens met de Twee copien authentiq gereed en brengt die ook met d'origineele met uw.
Wij hebben van den Doctor permissie om morgen avond wel uit te gaan onder Beding niet laat naar Bed te gaan.
Zijt met Mietje gegroet
ik blijve
uw toegenegen vader
16 Januari '2 van Son Hz.*

Ook met zijn zwager Kerkman, advocaat te 's-Gravenhage, komt in de minuut-acten correspondentie voor. Bij de acte van 17 Juni 1801 schreef P. T. VAN SON aan hem:

*W.B.
Wilt gij nu het bijgaande declaratoir teekenen en dit billet van den advt. Schepman inzien.
Hoe vaart uw vrouw?
Wilt gij van middag bij ons Eeten off morgen middag.
17 Juny 1801. t.l. P. T. van Son.*

Waaronder KERKMAN antwoordde:

*W.B. ik heb onder de periode van S. mijn antw. genoteert. Mietje is volgens rapport van de knegt redelijk, heden middag gaa ik buiten eeten, morgen wil ik wel bij U.E. komen. Groet Mietje.
17 Jun. T. T.
Kerkman.*

Bij de acte van 17 Augustus 1802 ligt een briefje aan P. T. VAN SON, luidende:

*W.B. hier nevens de uitspraak door mij ook getekend. zend mij de grosse en de papieren na dat ge hebt nagezien terug met uwe declar.
Wilt ge mij het plaisir doen van met Mietje aanstaande Sondag middag buiten te komen eeten? Ik vraag noch eenige andere jongelui, als Mietje Cornput bij U gelogeert is breng ze dan mede.
vrijdag T. T.
Kerkman.*

In de Kamer der Notarissen te 's-Gravenhage werd P. T. VAN SON 1 Mei 1820 tot bestuurslid verkozen en 15 Mei 1821 en 15 Mei 1822 benoemd tot syndicus der Kamer. Hij trad af op 1 Mei 1823, doch werd weder herkozen op de Algemeene vergadering van 1 Mei 1824. Wederom werd hij in Mei 1826 tot syndicus benoemd. Na zijn aftreden op 1 Mei 1827 werd hij niet meer in het bestuur herkozen. ⁽¹⁰⁾

P. T. VAN SON trouwde 4 September 1791 met MARIA ANTOINETTA JANSEN. Dit huwelijk werd niet met onverdeelde goedkeuring van zijn vader gesloten. Het meisje, dat heel mooi moet zijn geweest, behoorde tot een Roomsche Katholieke familie en kwam bovendien uit een omgeving, waaruit zijn vader zich allereerst een schoondochter wenschte. Volgens overlevering moet hij haar dan ook eerst hebben geschaakt. ⁽¹¹⁾ MARIA ANTOINETTA — Mietje, zoals zij werd genoemd — was de dochter van J. A. JANSEN, eigenaar van het Haagsche Coffyhuys op den hoek van de Nieuwstraat over het Stadhuis en sinds 1765 gildebroeder van het St. Christoffels of Tappersgilde. ⁽¹²⁾ Hij stond in den patriottentijd bekend als „koffytapper van de vrijheidszonen”. ⁽¹³⁾

Het ligt voor de hand, dat P. T. VAN SON, die eveneens uit een patriottenfamilie kwam, dit koffiehuis, dat in de onmiddellijke nabijheid van zijn ouderlijk huis was gelegen, dikwijls bezocht en daar zijn aanstaande vrouw heeft gevonden. De geloofs kwestie veroorzaakte achteraf geen ernstige moeilijkheden, want reeds bij de ondertrouw behoorde zij tot de gereformeerde religie. Ook de beide zusters van MARIA ANTOINETTA vonden haar echtgenooten in een ander milieu. De oudste zuster, CORNELIA HENDRIKA JANSEN trouwde in 1798 te 's-Gravenhage JUSTINUS CHRISTIANUS TENGBERGEN, de latere Referendaris bij het Departement van Marine en de jongste zuster, JOHANNA HENDRICA FRANCISCA te Amsterdam in 1813 met ZENO HENDRIKUS MARTINUS BACHIENE, zoon van Prof. Ph. J. BACHIENE. ⁽¹⁴⁾

In de Comtoir Almanach, waarin zijn vader en grootvader hunne huwelijken en de geboorten hunner kinderen hadden opgeteekend, schreef PIETER THOMAS VAN SON onder de inschrijving zijner geboorte: „wiens levens stand hier na zal volgen”. Hij vervolgde dan ook later, doch zeer beknopt en onvolledig aldus:

*Pieter Thomas van Son hier nevens vermeld is in den Jaare 1791 gehuwd met Maria Antoinetta Jansen, en uit dat Huwelijk zijn gebooren, den 6 Febr. 1792 een Zoon bij den Doop genaamd Matthijs Hendrik na zijn grootvader, den..... Eene dogter bij den doop genaamd Cornelia Catharina Anna, na haare Tantes.
Anna Maria van Son.*

Verder werkte hij in 1803 het „Geslacht Register Beginnende met Simon van Son 1500” bij, dat door zijn oudoom Simon van Son, heer van Raamsdonk, was geschreven en aan diens broeder Mr. H. S. van Son moet zijn geschonken.

P. T. VAN SON, die aanvankelijk bij zijn vader bleef inwonen, vestigde zich

⁽¹⁰⁾ Kamer der Notarissen te 's-Gravenhage: Notulen 1811—1842.

⁽¹¹⁾ Mededeeling van P. T. van Son's kleindochter Clara S. L. A. van Son.

⁽¹²⁾ Notaris J. van der Meer te 's-Gravenhage, acten 13 en 16 December 1819. Lijsten van aangenomen nieuwe gildebreeders in het St. Christoffels- of Tappersgilde te 's-Gravenhage.

⁽¹³⁾ zie noot ⁴² bij Matthijs Hendrik van Son.

⁽¹⁴⁾ De eenige broeder van MARIA ANTOINETTA, JOHANNES ANTONIUS JANSEN zette het geslacht voort, waaruit o.a. JUSTINUS CORNELIS JANSEN, Referendaris bij het Departement van Kolonien, overleden te 's-Gravenhage in 1908 en JOANNES COENRAAD JANSEN, Minister van Marine, overleden te 's-Gravenhage in 1925. In de genealogie van Son, 1913, wordt op blz. 66 een cachet met de wapens van Son-Jansen genoemd. Dit is een abus, want later is gebleken, dat dit cachet de wapens van Son-Jouw bevatte. De familie Jansen voerde geen wapen.

bij zijn huwelijk in de Molenstraat, verhuisde in 1794 naar het Westeinde⁽¹⁸⁾, waar hij een huis betrok naast den heer DAMME over 't Hof van Spanje.⁽¹⁹⁾ In het voorjaar van 1799 verhuisde hij naar de eerste Wagenstraat S. No. 55⁽²⁰⁾. In 1803 kocht hij een huis aan de zuidzijde van de Prinsegracht en een stal en koetshuis met woonhuis aan de zuidzijde van de Herderinnestraat, vermoedelijk met de bedoeling dit te gaan bewonen, doch het overlijden van zijn vader zal verandering in zijn plannen hebben gebracht, want hij verkocht deze perceelen weder in het zelfde jaar.⁽²¹⁾

Met April 1803, twee maanden na het overlijden van zijn vader, betrok hij het ouderlijk huis op de Groenmarkt, wijk E. No. 377⁽²²⁾. Behalve dit huis, en de twee huizen onder één dak aan de oostzijde van de Nieuwstraat, vielen hem uit den boedel van zijn vader ten deel aan vaste goederen 11 partijen van Ambachten, alle gelegen in Zuid Beveland beoosten Ierseke, nl.:

in Broucke ruim 38 bunders,
in Creke ruim 155 bunders,
in Duyvenede ruim 17 bunders,
in Seldijke ruim 1 bunder,
in Nieuwkerken ruim 6 bunders,
in Hinkelenoord ruim 40 bunders,
in 's-Herpieterspolder ruim 11 bunders,
in Colijnsnyder ruim 3 bunders,
in Spiervliet ruim 1 bunder,
in St. Joostland ruim 17 bunders en

in den grooten en kleinen Agger ruim 37 bunders, makende te zamen 330 bunders, 25 roeden, 48 ellen, 7 palmen, 29 duymen en 49 streepen ambacht, met de dijkagien, al het Ambachtsrecht en Ambachtsgevolgen⁽²³⁾. Ook werd hij eigenaar van 1/12 part in de plantage Mollenhoop in de Colonie Suriname, gelegen aan de rivier Cottica aan de linkerhand in 't opvaren, tusschen de plantagien de gekroonde Paauw en de Bijekorf⁽²⁴⁾.

Hij was nu een vermogend man en werd in 1813 gerekend tot een der honderd hoogst aangeslagenen in den Haag⁽²⁵⁾. Hij begon het huis op de Groenmarkt aanzienlijk te verbouwen en de huisjes in de Nieuwstraat geheel uit den grond nieuw op te timmeren tot een huis en erf en een pakhuis onder één dak en deze te bestemmen tot stalling en koetshuis met hooizolder.⁽²⁶⁾

Het huis op de Groenmarkt, dat een frontbreedte had van ongeveer 12 meter en een diepte van 22 meter, met een daarachter gelegen tuin van circa 25 meter diepte, bevatte ter rechterzijde van de nu in Empire stijl gebouwde voordeur, een groote kamer, daarachter het trappenhuis, dan een openplaats en daarachter gedeeltelijk in den tuin uitgebouwd en enkele meters inspringend in het perceel van den buurman, op het lager gelegen niveau van den tuin, een keuken, waarboven een groote kamer, met een trapje te bereiken. Ter linker zijde van de voordeur waren eerst twee smalle lange kamertjes en suite, daarachter een grootere kamer, die zijn licht kreeg van de open plaats via de achtergang. Achter deze kamer bevond zich een groote kamer van 5 bij 9 meter, met aan de lange zijde

⁽¹⁸⁾ Heerenboekjes van 's-Gravenhage.

⁽¹⁹⁾ Protocol van Notaris P. T. van Son: brieven liggende bij acten van 17 November 1797 en 10 Januari 1799.

⁽²⁰⁾ Protocol alsvoren: brieven liggende bij acten van 21 Juni 1799, 29 Jan. 1800, 9 Mei 1801, 1 December 1801, 17 Juli 1802.

⁽²¹⁾ Transportregisters van 's-Gravenhage, acten 23 Mei 1803.

⁽²²⁾ Registerboek van de Buuren van de Markt te 's-Gravenhage, folio 56v. en 100v.

⁽²³⁾ Notaris W. van den Bergh te 's-Gravenhage, acte 5 Maart 1827.

⁽²⁴⁾ Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte 31 Oogstmaand 1810.

⁽²⁵⁾ Archief Prefect van de monden van de Maas: Liste des cents plus fort contribuables de la commune de la Haye, dd. 30 juin 1813.

⁽²⁶⁾ Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte 29 Juli 1830.

drie ramen uitzijnde op den tuin. Op de eerste verdieping waren voor aan de straat twee ruime kamers, daarachter ter linkerzijde twee kamertjes zonder ramen en rechts een kamer uitzijnde op de open plaats. Aan de tuinzijde waren drie kamers. Boven deze verdieping was de zolder gelegen.⁽²⁷⁾

In 1807, toen de tuin van zijn vader, aan de Achterdennenweg werd verkocht door diens erfgenamen, kocht P. T. VAN SON voor f 4000 een huis en buitentuin genaamd Klein Zandvliet, voormaals genoemd de Hortus Medicus, gelegen aan de Noordzijde van de Bezuidenhoutsche weg, wijk L. No. 473 en grenzende aan het Haagsche Bosch.⁽²⁸⁾ Hij trok hierbij aan een huis, erf en tuin, die hij reeds in 1798 had gekocht voor f 2825.⁽²⁹⁾ Dit laatste huis, dat aan de weg was gelegen, werd nu het eigenlijke woonhuis. Het oorspronkelijke Klein Zandvliet bezat een huis achter in den tuin, had een vrije uitgang in het Bosch en een koepel aan de Bezuidenhoutscheweg. Het achterhuis werd later eveneens tot een koepel veranderd, die uitzicht had in het Bosch. Op de kaart van het Haagsche Bosch, door A. van der Spuij in 1853, geteekend, ziet men duidelijk de buitenplaats „Zandvliet” met het huis en de beide koepels.⁽³⁰⁾

Het gezin woonde nu 's winters in het huis op de Groenmarkt en in den zomer op Klein Zandvliet. P. T. VAN SON leidde hier een vrolijk leven. Op-en-top een Franschman in zijn doen en laten en zorgeloos van aard, hield hij open tafel voor zijn vrienden. Ook vertoefde hij veel in Brussel, voor zoover zijn zaken hem den tijd hiertoe lieten. Zijn levensstandaard kostte hem veel geld en méér dan hij te verteeren had.⁽³¹⁾ Maar hij wist de moeilijkheden voorloopig op te vangen door het sluiten van een hypotheek. Dit leven leidde echter langzamerhand naar zijn financieele ondergang.⁽³²⁾

Het begon in 1815 met een hypotheek van f 4000 à 6% op zijn huizen op de Groenmarkt en in de Nieuwstraat en op Klein Zandvliet.⁽³³⁾ In 1818 verkocht hij zijn 1/12 aandeel in de plantage Mollenhoop in Suriname met nog 1/12 portie in een stuk land groot 220 akkers eveneens in Suriname aan de rivier Cottica bij de plantage Vreede.⁽³⁴⁾ Nadat hij in 1820 de hypotheek op zijn huizen had afgelost, sloot hij in 1821 wederom een hypotheek van f 4000 op dat huizenbezit⁽³⁵⁾ en belastte in 1823 zijn landerijen in den polder van Hinkelenoord met f 20000⁽³⁶⁾. In het zelfde jaar werd de hypotheek op zijn huizen veranderd in een van

⁽²⁷⁾ Gemeente-archief 's-Gravenhage: plan van het huis Groenmarkt No. 29, zooals het in 1893 was, met ingeteekende wijzingen voor de verbouwing tot Commissariaat van Politie. Van den gevel, die later is afgebroken, zijn geen afbeeldingen bewaard. Van de voordeur maakte de beeldhouwer Aug. Alexander te 's-Hage in 1904, toen het huis nog commissariaat van Politie was, een foto, waarvan een exemplaar in het Familie-archief.

⁽²⁸⁾ Transportregisters van 's-Gravenhage, acte 22 April 1807.

⁽²⁹⁾ Idem, acte 10 December 1798.

⁽³⁰⁾ Deze kaart aanwezig in Gemeente-archief 's-Gravenhage.

⁽³¹⁾ Brief van C. M. Henriette de Visch Eijbergen (kleindochter van P. T. van Son) aan Eugène Constant van Son, dd. 4 October 1884, waarin zij schrijft over den dood van haar broeder Jan en de financieele moeilijkheden van diens achtergelaten vrouw en 4 kinderen en vervolgt dan: „had onze grootvader het geld beter bijeen gehouden; de man was rijk, maar enfin dit is niet anders”.

⁽³²⁾ Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte 11 Februari 1815.

⁽³³⁾ Notaris J. J. Verwoert te 's-Gravenhage, acte 20 Mei 1818.

⁽³⁴⁾ Repertoires Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acten dd. 6 Mei 1820 en 21 Mei 1821.

⁽³⁵⁾ Notaris N. Verwoert te 's-Gravenhage, acte 14 April 1823. Het landbezit wordt hierin omschreven als 50 gemeten zaailand met 4 gemeten 59 roeden dijks, gelegen in den ouden polder van Hinkelenoord bij Woensdrecht, provincie Noord Brabant, mitsgaders 55 gemeten buitenlanden mede aldaar gelegen, alles tezamen in huur bij den landman J. Jacobs voor f 1000 per jaar.

f 14000 ⁽²⁸⁾ en in 1824 nog verhoogd met f 7000 ⁽²⁹⁾. In 1827 verkocht hij voor f 27500 zijn ruim 330 bunders ambacht in Zuid Beveland aan W. H. baron VAN DER DUYN, die in die polders mede-eigenaar en mede-Ambachtsheer was ⁽³⁰⁾.

Deze voortdurende achteruitgang belette hem niet den zelfden staat te blijven voeren als voorheen, want in 1830 bewoonde hij nog zijn huis op de Groenmarkt met twee dienstboden en een inwonende gehuwde huisoppasser, terwijl bovendien bij hem inwoonde zijn oudste kleindochter MEINSMA, die toen 15 jaar oud was. ⁽³¹⁾ Maar dit jaar bracht ten slotte ook de crisis. Zijn eenig overgebleven zuster MAGDALENA JACOBA ELISABETH VAN SON, die te Haarlem woonde, had hem eveneens financieel geholpen tot een bedrag van f 15000. Zij kwam nu einde Juli 1830 in den Haag, waar zij ten huize van haar broeder de acte teekende, waarbij deze aan haar overdroeg zijn huis op de Groenmarkt, het huis in de Nieuwstraat alsmede Klein Zandvliet, alles voor f 36000. Voor dit bedrag nam zij over de hypotheek van f 14000 en f 7000 op die huizen gevestigd en vereffende ermede de door haar broeder reeds ontvangen f 15000. ⁽³²⁾ Zij loste het jaar daarop beide hypotheeken af. ⁽³³⁾

Inmiddels was PIETER THOMAS' tweede zoon HENDRIK STEPHANUS VAN SON, resident van Palembang, met verlof uit Indie overgekomen en vestigde zich in het nu verlaten huis op de Groenmarkt ⁽³⁴⁾, dat hij als gemachtigde van zijn tante MAGDALENA in 1833 voor f 16200 verkocht ⁽³⁵⁾. In dat zelfde jaar werd ook Klein Zandvliet verkocht voor f 13000 ⁽³⁶⁾.

Had zijn zuster PIETER THOMAS na den verkoop zijner huizen nog financieel willen steunen, zijn vreemd optreden en bedreigingen te haren opzichte maakten, dat zij haar handen in 1832 geheel van hem aftrok. ⁽³⁷⁾ MARIA ANTOINETTA JANSEN werd nu opgenomen bij haar dochter DE VISCH EIJBERGEN in het Westeinde ⁽³⁸⁾ en PIETER THOMAS kwam daar later ook in huis ⁽³⁹⁾.

P. T. VAN SON's practijk als notaris was reeds in 1828 geheel verlopen ⁽⁴⁰⁾. Na zijn aftreden als syndicus van de Kamer der Notarissen op 1 Mei 1827, verscheen hij nog wel op de Algemeene vergaderingen, doch in 1830 voor het laatst. In 1839, hij was toen bijna 70 jaar, trachtte hij nog van standplaats te ruilen met SAMUEL MEERBURG, notaris te Hilligersberg, doch de Kamer der Notarissen oordeelde, dat waar P. T. VAN SON door gevorderde jaren als andersints weinig of geen practijk meer uitoefende en S. MEERBURG alle middelen zou aanwenden tot het verkrijgen van practijk, deze ruiling niet in het belang zou zijn van de overige 22 notarissen te 's-Gravenhage, wier aantal reeds boven het maximum was. De ruiling ging dus niet door. ⁽⁴¹⁾

In 1843 nam P. T. VAN SON ontslag als notaris. Zijn notarieel protocol werd daarna overgenomen door notaris SAMUEL FRANCOIS DE PINTO ⁽⁴²⁾.

In het groote gezin DE VISCH EIJBERGEN sletten P. T. VAN SON en zijn vrouw nu hun verdere leven. De oudste dochter des huizes, HENRIETTE, heeft een dagboek aangehouden, waarin veel over de huiselijke omstandigheden is aangeetekend, o.a. ook over haar grootvader P. T. VAN SON, die altijd Fransch

⁽²⁸⁾ Notaris A. van de Vijver Jr. te 's-Gravenhage, acte 25 Juli 1823. Repertoires Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte van radiatie dd. 2 Augustus 1823.

⁽²⁹⁾ Notaris A. van de Vijver te 's-Gravenhage, acte 1 April 1824.

⁽³⁰⁾ Notaris W. van den Bergh te 's-Gravenhage, acten 5 Maart en 3 Mei 1827.

⁽³¹⁾ Volkstelling-register 1830 van 's-Gravenhage.

⁽³²⁾ Notaris Th. Welborn Schepman te 's-Gravenhage, acte 29 Juli 1830.

⁽³³⁾ Notaris als voren, acte 1 Augustus 1831.

⁽³⁴⁾ Notaris als voren, acte 1 Mei 1833.

⁽³⁵⁾ Notaris als voren, acten 21 November 1833 en 30 Januari 1834.

⁽³⁶⁾ Zie bij Magdalena Jacoba Elisabeth van Son, noten ⁽¹²⁹⁾ en ⁽¹³⁰⁾.

⁽³⁷⁾ Volkstelling-register 1840 van 's-Gravenhage.

⁽³⁸⁾ Bevolkings-register van 's-Gravenhage 1845, wijk B.

⁽³⁹⁾ De laatste acte voor hem gepasseerd is van 8 Juni 1828.

⁽⁴⁰⁾ Kamer der Notarissen te 's-Gravenhage; notulen van 8 April 1839.

Mr. Hendrik Stephanus van Son,
1762—1787,
miniatuur op ivoor,
schilder en jaar onbekend.

Jan Jacob van Son,
luitenant ter zee,
1763—1789,
miniatuur op ivoor,
schilder onbekend, ± 1785.